

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECE

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Fundamentalno vprašanje slovanstva

Znana je delitev Rusov v Velikoruske, Maloruske in Beloruske, kakor so nas svojčas v šoli učili. Delitev ni samo jezikovna in kulturna, ampak se velik del Malorusov (ki se sami nazivajo Ukrajince) kakor tudi Beloruske smatra kot politično in državno samostojen narod. Problem je za bodočnost ruskega imperija in za vse slovanstvo jako važen, mnenja so pa seveda najrazličnejša. Kot eno najbolj stvarnih mnenj v tem vprašanju smatramo razpravo profesorja zgodovine na sofijski univerzi, Bicillija — »Problem rusko-ukrajinskega razmerja v zgodovinski luči« — natisnjeno v julijski številki prškega »Edinstva«. Priobčujemo je, ker ima pomen za preceno medoslovanških vprašanj sploh.

Ni mogoče ugovarjati onim Ukrajincem — izvaja Bicilli — ki Ukrajini želijo samostojen gospodarski in kulturni razvoj izven mej ruskega imperija in splošno ruske kulture. Stiri-deset milijonov ljudstva seveda tvori zadostno izhodišče za bodočo lastno državno življenje. Ta cilj je tako vabljiv, da so vse besede odveč. Seveda bi se izrazila v tekočem trenutku večina ukrajinskega ljudstva, če bi mu bila dana prosta izbira, za rusko, to je velikorusko, ne pa za ukrajinsko šolo. Ukrajinska nacionalna zavest se mora šele ustvariti. Dejansko stanje nezadostne zavednosti ne sme veljati kot dokaz proti upravičenosti ukrajinskih teženj. Naloga voditeljev je ljudstvo navdušiti za prepoved. Inače bi na pr. Slovenci po izidu koroškega plebiscita ne imeli nobene pravice korotanske Slovence slejkoprej reklamirati zase. Če bo nacionalna duša doživela svoje vstajenje, potem nihče več ne bo označeval malorusčine samo za »narečje« ali »dialekt«. Govorimo o holandskem jeziku z ozirom na državno samostojnost ljudstva, ki ga govori. Če bi bili Nizozemci nemški državljani, bi smatral ves svet njihovo materinščino samo za dolenenemško govorico, kakor jo poznamo tudi onstran holandske meje. Četudi je malorusčina še tako sorodna velikorusčini, ni to razlog zoper ukrajinsko samostojnost. Zedinjene države so si izvojevale neodvisnost, in po vojni je isto uspelo tudi Irski, daji je tu in tam v rabi angleški jezik. Maksim Gorki se je smejal, ko so ga naprosili, naj podeli dovoljenje za prevod svojih del v ukrajinsčino. »Prosim,« je rekel, »čemu? Saj me bo vsak Malorus prav dobro razumel v izvirniku! Ukrajinci so mu zamerili, ker hočejo, da bi jim bila pismena ruščina neumljiva. Slični spori nimajo prav nobenega pomena. Priznajmo torej, da bodo ukrajinski voditelji lahko ustvarili samostojno nacijo, kakor je to uspelo številnim drugim politikom. Razgovor se mora vršiti v drugem pravcu. Zastavimo rajši vprašanje, kaj bodo imeli Ukrajinci od svoje popolne samostojnosti? Ali jim bo končni uspeh zadostno poplačal dolgoletno težavno delo za osamosvojitve? V tem oziru pomeni ukrajinsko vprašanje samo poglavje najvažnejšega sodobnega zgodovinskega problema.

Ukrajinski nadpastirji so izvršili v XVII. stoletju rusko reformacijo. Ukrajinski umetniki so imeli velik vpliv na razvoj ruske arhitekture, kiparstva, slikarstva, drame, romana in je velik Gogolj samo zaključek dolgega razvoja. Sedanji ukrajinski politiki so sami zrastle v ozračju te skupne ruske kulture. Če se ne zmenijo za preteklost in sedanjost, temveč hočejo ubrati svojo novo, še nejasno pot — to je njih stvar. Toda prava kultura je vedno bila splošno-človeška, in nacionalni uspehi niso pomenili edinega cilja za velike, ki so ustvarili zgodovinske nacije. Cavour in Garibaldi sta le oblikovala zmago, ki sta jo izvojevala Petrarca in Dante, prava ustvaritelja Italije. Preroki niso pisali svojih knjig, ne David psalmod alj Dante »Komedije«, Milton »Raja«, Goethe pa »Fausta« zato, da bi pomagali do veljave hebrejščini, italijansčini, angleščini, nemščini. Služili so večni resnici, lepoti in blagu, so ustvarili mednarodne zaklade, in so obenem priborili nesmrtnost svojim jezikom. Njih rojaki smatrajo svoj jezik za največjo svetinjo, baš radi njihovega delovanja. Med politiko in kulturo obstoji isto različenje kakor med obrtjo in umetnostjo. Prva ustvari koristni predmet, druga pa veže potom umetnine njenega avtorja z ostalim človeštvom. Pristna kultura ni ločljiva od svobode duha. Ukrajinec, ki kuje nove umetne besede, da se otrese še tako starih in opravičenih »rusicizmov«: Romunc, ki sežiga v cirilici spisane stare rokopise in trebi slovan-ske izraze, katerih je poln ljudski jezik — oba kažeta ozkosrčnost in služita politiki namesto kulturi. Ne vemo, kaj bodo pridobili Ukrajinci na tej po sovraštvu narekovani poti, zato pa vidimo, kaj bodo izgubili. Večni zakladi so za vselej oblikovali evropsko kulturo, kakor vsebuje evangelij zgodovino celotnega krščanskega človeštva. Nacionalna nestrpnost, ki se upira duhu časa, mora povzročiti neozdravljivo krizo. Svetovni gospodarski razvoj nujno zahteva sporazumnega sodelovanja vseh posameznih kultur in nihče ne dvomi o tem, da se bo izpremenila Evropa v Zedinjene države. Srednjeveška politika nasilja nima bodočnosti in vsi sedanji legredi ne morejo zasenčiti pravic nacionalnih manjšin. Nikakor si ne moramo misliti političnega razvoja brez spoštovanja kulturnih posebnosti posameznih narodnih skupin, a gospodarska skupnost bo prehitela kulturno nespravljivost. Rusija je in bo ostala svet zase, a njena bodočnost je v zvezi kulturno samostojnih de-

Budimpeštanski sestanek

Schober poslanik celega nemškega naroda — „Mi nismo več sami v Evropi, z nami je Italija“ — Tudi Ljapčev hoče izrabiti priliko

Dunaj, 9. julija b. Tukajšnji listi so se zelo ohladili in še samo toliko, da komaj komentirajo vesti, ki prihajajo iz Budimpešte o slavnostih ob priliki Schoberjevega obiska Madjarski. Ta rezerva se razlaga s tem, da je časopisje sprejelo direktive od vladnih krogov, naj se vzdržava pri komentiranju kancelerjevega obiska vsake pretiranosti, ker ni v interesu Avstrije, da bi inozemstvo podtikavalo sestanku Schober-Bethlen prevlečke politične namene. Zelo občutno so zadeli očitki inozemstva, da se je Schober do sedaj omejil samo na velesile in osobito na one države, ki zahtevajo revizijo mirovnih pogodb. »Wiener Neueste Nachrichten« so oficijozen vladni list pa namigavajo, da je Schober samo sledil povabilu madjarske vlade in da bo zvezni kancler z isto radostjo potoval v Prago in v Belgrad, kakor hitro bo sprejel povabila ali vsaj zatrdilo, da bo njegov prihod dobrodošel.

Po vestih iz praških političnih krogov je čehoslovška javnost sprejela z mešanimi čustvi poročilo o avstro-madjarskih prijateljskih slavnostih, posebno že zato, ker sledijo hip na hip konferenci Male Antante in ker se vršijo ravno ob času, ko je Evropa polna govorice o restavraciji Habsburžanov. Istotako se povprašujejo francoski večerni listi zakaj je Schober izbral za svoj ljudnostni obisk v Budimpešti baš trenutke, ko je evropsko javno mnenje itak razburjeno od Mussolinijevih groženj in njegovih manevrov, da stopi na čelo narodov, ki so »nezadovoljni z mirovnimi pogodbami.« »Intransigence« pristavlja, da je kratkovidnost avstrijskih politikov graje vredna, ako Schoberjev obisk resni-

no nima drugih namenov.

»Germania« imenuje Schoberja za poslanika celega nemškega naroda.

Budimpešta, 9. jul. b. Avstrijski kancler je bil večeraj sprejet od regenta admirala Horthyja v dve uri trajajoči avdijenci. Pozneje je odšel v palačo ministrskega predsedstva, kjer se je razgovarjal z grofom Bethlenom poldrugo uro. Razgovori pri regentu kakor pri predsedniku vlade so bili najpri-srnejši.

Sinoči je ministrski predsednik priredil na čast zveznemu kanclerju velik slavnostni banket, na katerem sta oba predsednika vlad izmenjala zelo pri-srčne zdravice. »Nikogar še nisem s tako prisrčnim veseljem sprejel kot Vas, ki predstavljate narod s katerim nas vežejo stoletni spomini na skupno sre-čo in na skupno nesrečo.« Schober je napil avstro-ogrske solidarnosti, ki je stara kot sta stara oba naroda in ki bo deležna najbolj nežne nege od strani avstrijske vlade.

Budimpešta, 9. jul. b. Danes je zvezni kancler pozval k sebi v prostore avstrijskega poslanstva v Budimpešti navzoče časnikarje. Kancler je izjavil, da je šel iskat in je našel v Madjarski samo stare prijateljske vezi. Njegovo potovanje ne bo prineslo nikakih političnih iznenadenj. Avstrija da mora povsod iskati prijatelje, da si pomaga iz svojega gos-podarskega položaja. Evropa da je njegovo odkrito-srčnost tudi pripoznala, ker ji hoče dati posojilo brez vsakih težav. Med Madjarsko in Avstrijo se bo morebiti v kratkem podpisala arbitražna in prija-teljska konvencija, ki bo pripomogla k pomirjenju

Evrope. »Nemzeti Ujsag« se raduje, da se sedaj za-čenja nova era v srednji Evropi. »Pesti Naplo« opo-zarja, da obstoji za obe državi slovanska nevarnost, proti kateri se morata postaviti v bran. Zadnje ne-deljo je imel grof Bethlen v Bebeczinu govor, v katerem je naglašal, da njegova vlada ne bo dovo-lila restavracije Habsburžanov, razen če bi to zahte-val parlament. Madjarska je pripravljena sodelovati z vsakim. Ona danes ni več osamljena v Evropi, z njo je tudi Italija. V tej zavesti zahteva Madjarska, da Evropa poskuša razumeti njene želje po revizi-jni trianonske pogodbe. Ta govor v zvezi s kanclerjo-vim obiskom seveda ni ravno primeren, da zbudi v sosednih državah zaupanje v pomirljive vladne komunikacije.

Danes je prispel v Budimpešto tudi bolgarski ministrski predsednik Ljapčev. Mudil se bo samo en dan in se sestal z vodilnimi politikmi, med drugimi tudi s Schoberjem. Temu potovanju se pripisuje zelo velika važnost, osobito ko je Ljapčev zapuščajoč Čehoslovsko, izpovedal v ironičnih besedah, da Bolgarska še ne ve, če se bo udeležila balkanske konference. »Potiskajo nas, in mogoče se bomo mo-rali vdati.«

Budimpešta, 9. julija. AA. Regent Horthy je sprejel danes opoldne v posebni avdijenci pred-sednika bolgarske vlade Ljapčeva. Po avdijenci je Ljapčev posetil najprej predsednika madžarske vla-de grofa Bethlena, nato pa madžarskega ministra zunanjih zadev Valka.

Dunaj, 9. jul. as. Dr. Schober se je davi vrnil iz Budimpešte na Dunaj.

Madjari in Mala antanta

Odnosi se polagoma boljšajo

Pariz, 9. julija. b. »Echo de Paris« je svoje dni poslal svojega posebnega poročevalca v Romunijo, ki se je pa vsled važnih političnih dogodkov na Madjarskem mudil tudi v Budimpešti ter bil spre-jet od zunanjega ministra Valka. Valko je izjavil, da so se odnosi med njegovo državo in med Malo antanto osobito po rešitvi vzhodnih reparacij znat-no izboljšali in da obstoji sedaj upanje, da se bo ta razvoj še pospešil v bodočnosti, seveda zelo po-časni in zelo previdno. Mogoče da bodo medsebojni gospodarski interesi, kakor recimo agrarni, dosti pripomogli k zblizanju. Glede Bethlenovega po-tovanja v Pariz in pa v London je Valko pomiril do-

pisnika, češ Bethlen ima veliko vzrokov, da se za-hvali za pomoč, ki so mu jo nudili angleški poli-tiki, kakor tudi finančniki, kakor recimo firma Rothschildov.

Dopisnik »Echo de Paris« končuje svoje po-ročilo tako-le: Sicer je opaziti, da je napetost med Madjarsko in Malo antanto malo poglobila; to je spričo veličine še neresenih vprašanj, kakor je vprašanje madjarskega prestola, seveda zelo ome-jen rezultat. A nad srednjo Evropo plava gost črni dim, iz katerega zna pognati plamen vsak trenu-tek, ako madjarski iredentisti ne bodo previdni.

Indija postane dominijon

London, 9. jul. as. Pred indijskim centralnim parlamentom v Simli je dal danes podkralj dolgo pričakovano izjavo o predlogih Simonovega poro-čila. Izjavil je, da je angleška vlada sklenila, da konferenca angleško-indijskih voditeljev strank, ki se bo pozno jeseni sestala pod predsedstvom Mac-donaldja v Londonu, nikakor ne sme biti vezana po vsebini Simonovega poročila, ki pa posve-čovanja lahko zelo pospešuje. Predlogi te kon-

ference bodo tvorili podlago za zakonske načrte, ka-tere namerava angleška vlada predložiti angleškemu parlamentu. Angleška vlada je mnenja, da je indijski konferenca voditeljev strank sma-trati za avtorizirano zastopstvo obeh dežel, katerih sklepe bo smatrali tudi za dogovor med obema deželama. Angleška vlada sma-trala slej ko prej dominionski statut za končni cilj indijskega ustavnega razvoja.

Bilanca komunistične internacionale

Moskva, 9. jul. d. Na kongresu ruske komu-nistične stranke je podal poročilo o komunistični internacionali Molotov.

Molotov je izjavil, da je od leta 1928. opažati dvig revolucionarnega pokreta po vsem svetu. Gos-podarska kriza, brezposelnost (ki jo sovjeti s svojo eksportno politiko namenoma v Evropi pospešu-jejo) in kolonijalni nemiri, zlasti v Indiji, pospe-šujejo revolucioniranje mas. Kot ovira pa so delo-vali notranji spori v komunističnih strankah Evrope. Desničarska opozicija se je razširila na komunistične stranke Nemčije, Anglije, Švedske in Poljske, levi-čarska opozicija pa v komunističnem mladinskem pokretu.

Po Molotovu je poročal Manuiskil o proti-akciji meščanskih strank, fašizma in cerkva proti komunizmu. Poudarjal je, da protiakcija proti komunizmu ni samo na zunaj močna, ampak da ima globoke korenine v mentaliteti zapada, zlasti »preprostim ljudskim mas«. Ruski komuni-zem je s tem doslej veliko premalo računal, na-pačno meneč, da je protikomunistični pokret umet-na tvorba zapadne buržuazije. Fašizem, je dejal Ma-

nuiskil, je silno nevaren pojav z izredno globokimi koreninami v veri, zgodovini in razvoju zapadne misli. Fakt je, da evropske komunistične stranke, odkar je fašizem ojačil svoje delovanje, niso nič narasle. Nemška stranka n. pr. od leta 1924. dalje ne pride čez število 130.000, francoska stranka ostaja na nivoju 60.000, v Angliji pa je članstvo padlo celo na 3500!

Nato so poročali zastopniki komunističnih strank posameznih držav. Zastopnik nemških komu-nistov Neumann je poudarjal solidarnost italijan-skega in nemškega fašizma v pobijanju komunizma.

3 in pol milijarde za gospodarstvo

Pariz, 9. julija. AA. V poslanski zbornici je minister vojske predložil nov zakonski načrt o na-rodni obrambi in o naknadnih kreditih v znesku 650 milijonov frankov.

Zbornica je priela proučevati vladni predlog o pospeševanju gospodarstva, za kar je predvide-nih v prihodnjih petih letih po 3500 mil. frankov.

litušenega razpada ruskega imperija. Ukrajinci, ki bodo hoteli na svojem nacionalnem področju tvoriti lastno kulturo, ji morajo omogočiti svo-boden razmah, ne da bi zašli v neplodno poli-tično osamljenost.

Edinstvo in raznolikost bo skupen cilj za Ruse in Ukrajince. Ruska kultura ne potrebuje nobenih umetnih pripomočkov, da bi prišla do veljave, in nekdanja nasilna »rusifikacija« jo je samo postavljala v slabo luč. Ukrajinci pa bodo samo izven ozkosrčne nestrpnosti lahko obudili lastno, ne navidezno, temveč živo in pristno kulturo, ki se bo razvijala v soglasju z življenjskimi predpogoji vsega maloruskega naroda.

Kardinal Vanutelli umrl

Rim, 9. jul. as. Danes popoldne ob 17.10 je v palači Dataria umrl kardinal-dekan Va-nutelli v starosti 95 let. Kardinal Vanutelli je bil dekan sv. kolegija in je bil tri dni bolan. Dekanat kolegija se bo začasno poveril prodekanu kardinalu Granilo dal Monte.

Milan, 9. jul. as. S kardinalom Vanutellijem je preminula ena izmed najodličnejših osebnosti Vatikana. Kljub svojim 95. letom je prav do zad-njih dni kot predsednik vodil kolegij in do zadnjega trenutka ohranil svežost duha. Še na smrtni postelji je podpisoval bule in naredbe. Deloval je pod pe-timi papeži, udeležil se je treh konklav. Od papeža Leona XIII. je l. 1880. prejel škrlat. Rojen je bil 15. januarja 1836 v Gensamu pri Rimu. Bogoslovje je študiral na gregorijanskem vseučilišču in je leta 1861. vstopil v vatikanski diplomatsko službo. De-loval je v mnogih evropskih nunciaturah. Ko se je vrnil v Rim, je postal namestnik kardinala-držav-nega tajnika. Njegovo delovanje se je raztezalo na več kongregacij.

Schober obiše Prago

Praga, 9. jul. as. Kakor doznava Vaš do-pisnik z avtenične strani, je pred par dnevi češkoslovška vlada oficijelno povabila zvez-nega kanclerja dr. Schoberja, da obiše Prago. Golovo je, da bo dr. Schober to povabilo sprejel. Obiskal bo Prago najbrž v drugi po-lovici meseca oktobra. Merodajni krogi si obe-tajo, da bo ta obisk bistveno pospešil te-žavno češkoslovško-avstrijska trgovinsko pogajanja.

Sestanek anglikanskih in pravoslavnih školov

London, 9. julija. AA. Včeraj je posetila kon-ferenco v Lambethu pod vodstvom patrijarha iz Aleksandrije delegacija ortodoksnih cerkva.

Canterburski nadškof je goste prisrčno pozdra-vil in naglasil svoje veliko zadovoljstvo nad vse večjim zblizanjem vzhodnih ortodoksnih in angli-kanskih cerkva. Izrazil je nadalje upanje, da bo konferenca še bolj zblizala obe veroizpovedi.

Patrijarh iz Aleksandrije je v odgovoru na-glasil neprisiljenost tega formalnega sestanka, ki sta ga omogočila canterburski nadškof in cari-grajski patrijarh.

Za Indijo Egipet

Usodepolni izgredi v Mansurahu. Vojaštvo strelji na nacionaliste.

London, 9. julija. b. Bivši ministrski pred-sednik Nahas Paša je napovedal v mestu Mansu-rah protestno zborovanje proti ukinitvi parlamen-ta. Vojaštvo je obdalo manifestacijski prostor z močnim kordonom. Nahas Paša je s svojim avto-mobilom v divjem poletu predrl kordon in rnil nekaj članov posadke, ki se je postavila v bran in z nasajenimi bajoneti avto ustavila. Nacionalisti, ki so v velikih masah stali na trgu, so mislili, da je njihov voditelj v življenjski nevarnosti, nakar so navalili na vojaštvo in ga začeli obmetavati s ka-menjem. Po Reuterjevem poročilu so nacionalisti skušali vladne uradnike, katere so dobili v roke, obežati na balkone hiš, a so se vrvi potrgale. Vo-jaštvo je moralo nazadnje streljati v množico, ki se je nato razpršila. 6 ljudi, med temi trije poli-cisti je mrtvih, okrog petdeset ranjenih.

Kdo je zakrivil katastrofo „Karadjordja“

Polemika čeških in italijanskih listov

Trst, 9. jul. p. Današnji »Piccoli« prinaša iz Prage vest, da češkoslovaški listi živo razpravljajo o katastrofi »Karadjordja«, in sicer radi tega, ker je več češkoslovaških državljanov ob trčenju »Karadjordja« in »Morosinija« prišlo ob življenje in bilo ranjenih. Češkoslovaški tisk z začudenjem naglašja, da se je trčenje zgodilo v lepi poletni noči, ko je bilo morje zelo tiho, nebo pa jasno. Nekateri češkoslovaški listi si prizadevajo pokazati, da je kapetan »Morosinija« namerno izzval trčenje. »Piccolo« prinaša iz praških »Narodnih listov« članek, ki zahteva, da se izvede preiskava. Češkoslovaška je na tem interesirana, ker je med žrtvami nekaj češkoslovaških državljanov. Zato mora Češkoslovaška voditi računa o sigurnosti plovbe na Jadranu, ker ne more ostati indiferentna, ko na Jadranu plovejo tisoči češkoslovaških turistov. Italijanska plovba v jugoslovanskem Jadranu je odvečna. Italijanska plovba se tam vzdržuje iz razlogov prestiža. Jugoslovanski pomorci uživajo že od zdavnaj glas dobrih in zanesljivih mornarjev in sicer ne samo v svoji domovini, marveč na celnem svetu. Baš tam, kjer je »Karadjordje« imel stalno progo, jugoslovanski mornarji poznajo vsako čer in vsako skalo. Samo ob sebi prihaja vprašanje, ali je prišlo do katastrofe radi skrajne brezvestnosti, ali pa morda radi nečesa drugega težjega. »Piccolo« dalje navaja, da češkoslovaški listi pišejo, da si je italijanski motorni parnik »Morosinija« prizadeval, da bi konkuriral jugoslovanskemu parniku »Karadjordju«, ki je vedno poln potnikov, italijanska ladja pa potuje skoro vedno prazna. »Piccolo« tudi prinaša, da se nekateri češkoslovaški listi čudijo, da so brodolomci s »Karadjordja« bili pripeljeni v Zader, ne pa v kako jugoslovansko pristanišče.

K temu dodaja »Piccolo« nastopni komentar: Jugoslovanski tisk je zavzel rezervirano držanje ob tragičnem trčenju, ki se je dogodilo v dalmatinskih vodah, češkoslovaški tisk pa je zavzel tako zadržanje, ki ne more biti zaupno in ki ga bo zastopnik fašistične Italije v Pragi znal energično zavrniti. Češkoslovaški tisk je do sedaj mnogokrat pokazal svojo zlonamernost proti Italiji in sicer posebno takrat, kadar gre za kak incident ali vprašanje, ki se tiče Jadrana. Stvar izgleda paradokso. Toda v krogih mlade češkoslovaške republike gledajo na Jadran, kakor na nek tuj, ki ga je treba javnosti predstaviti kot histo-

rično politično potrebo slovanske rase. Vendar v ta težki incident, ki se je dogodil v Dalmaciji, ni treba vnašati političnih momentov. Poskušajmo se očitati kapitanu »Morosinija«, da je namerno izzval trčenje, kar se mora smatrati za nečastno.

»Piccolo« dalje naglašja, da gre vse priznanje plemenitemu držanju italijanske posadke. Naglašja, da se bodo vzroki trčenja ugotovili in da se morajo preiskavi, ki se vrši, vsi podvreči z zaupanjem. »Piccolo« skuša pobiti trditve »Narodnih listov«, da je italijanska plovba na Jadranu odveč in trdi, da je stvarnost dokazala nasprotno, da je jugoslovanska plovba na italijanskem (!) Jadranu odvečna.

Karadjordje je pravilno vozil

Sušak, 9. jul. p. Italijanski list »Piccolo«, ki ima najožje zveze s tržaškimi in beneškimi lastniki ladij, in ostali italijanski listi več ne vprašujejo, zakaj je jugoslovanski tisk zadržuje rezervirano v vprašanju odgovornosti zaradi katastrofe, niti noben laški list ne skuša vreči krivdo na poveljnika »Karadjordja«, nego gre ves italijanski tisk za jugoslovanskim, priznavajoč potrebo, da se o vprašanju odgovornosti ne govori, marveč, da se ima zaupanje v preiskovalno komisijo, ki bo prinesla svoj odlok. To je lepo, ker bi se tako končala kampanja, ki jo italijanski listi vodijo poslednja dva dni proti jugoslovanskim pomorcem. »Piccolo« ni bil toliko agresiven, kakor njegov tržaški tovariš »Popolo di Trieste«.

Kakor se je izvedelo v ravnateljstvu pomorske plovbe, imajo parniki natančno predpisano smer. Prvi dan po trčenju je »Piccolo« iz Zadra priobčil vest, da sta »Morosinija« in »Karadjordje« plula v predpisani smeri. V tej vesti ni bilo besede, kako se je dogodila nesreča, marveč se je samo ugotovilo, da je »Morosinija« udaril »Karadjordja« v bok. Ni bilo besede o tem, v kateri bok, čeprav je to največje važnosti. V drugi vesti iz Benetk, ki jo je del »Piccolo« družba »San Marco«, ki je lastnica parnika »Morosinija«, se je trdilo, da je v poslednjem trenutku pred trčenjem »Karadjordje« spremenil smer vožnje in se postavil proti »Morosiniju«, ki ga je sunil v bok. Bilo ni niti besede, v kateri bok. Iz te trditve bi moralo slediti, da je bil »Karadjordje« zadet v desni bok. V resnici pa je »Karadjordje« zadet v levi bok. Iz tega je jasno, da on ni spremenil smeri in da se ni mogel poslati »Morosiniju« na pot. »Karadjordje« je plul kakor predpisano na desni strani. »Morosinija« je kazal levo stran, na kateri je bila rdeča svetilka. Pomorski predpisi odredajo, da morata parnika ob srečanju drug drugemu pokazati rdečo svetilko in da gre drug mimo drugega z leve strani.

To je priznal tudi »Piccolo«. Poveljnik »Morosinija« izjavlja, da naš »Karadjordje« ni spremenil predpisane smeri, nego se jo je uporno držal. To izjavo poveljnika »Morosinija« je priobčil »Piccolo« v nekem poročilu iz Benetk, v katerem kapitan »Morosinija« Olivoto trdi, da je pri Sukošanu okrenil na levo. Ko je ugledal »Karadjordja«, je dal signal, da bi tudi »Karadjordje« spremenil smer na levo. Toda »Karadjordje« je šel dalje v predpisani smeri, celo več, okrenil je na desno in tedaj šele je »Morosinija« okrenil na desno. Toda bilo je že prepozno. Trčenja s »Karadjordjem« ni mogel preprečiti. Olivoto trdi, da je dvakrat zabil, pozivajoč »Karadjordja«, da okrene na levo. Vsi polniki na »Karadjordju« pa trdijo, da »Morosinija« ni dal signala, marveč da je šele trenutek pred udarcem dal signal samo enkrat, ne pa dvakrat. S tem je dokazano, da je »Morosinija« menjal smer, ne pa »Karadjordje«, kar v ostalem dokazuje tudi delstvo, da je »Karadjordje« razbil levi bok, kar je pri določitvi odgovornosti glavne važnosti.

Sibenik, 9. julija. p. Včeraj se je mudila na »Karadjordju« mešana komisija, ki naj bi ugotovila vzroke, ki so dovedli do trčenja »Morosinija« in »Karadjordja«. V tej komisiji so zastopniki italijanske in naše vlade in večje število strokovnjakov z obeh strani.

RESEVALNA DELA.

Sibenik, 9. jul. p. Danes so se pričela prva dela za reševanje »Karadjordja«. Parnik »Salona« je pripeljal potrebne stvari za privezanje ladje in zamašitev razpoklin. Strokovnjaki so mnenja, da se bo sigurno posrečilo »Karadjordja« rešiti. Prva dela bo treba izvršiti z veliko opreznostjo.

NOVA ŽRTEV.

Sibenik, 9. jul. p. Iz Zadra poročajo, da je včeraj v tamošnji bolnici podlegel težkim poškodbam, ki jih je dobil ob trčenju, natak na »Karadjordju« Albin Borišč iz Bakra. Pokopali ga bodo na Zadarskem pokopališču. Borišč je 6. žrtev strašne pomorske katastrofe.

ODHOD POSLEDNJIH BRODOLOMCEV.

Zagreb, 9. jul. p. Poslednji brodolomci iz »Karadjordja« so nocojšnjo noč potovali skozi Zagreb. Bilo jih je okrog 20, po večini Čehoslovaki. Med njimi je Edmund Novakovski, čigar zaročenka Svedjova je ob trčenju prišla ob življenje. Novakovski je zelo potr. Najbolj ga boli, da ni mogel biti navzoč pri njenem pogrebu. Z »Morosinijem« se je moral z ostalimi brodolomci ukrati na »Slovenca«. Italijanske oblasti mu niso dopustile, da bi za časa pogreba ostal v Zadru.

Strašna rudniška nesreča

Eksplodizija ogljikove kisline — Veliko število mrtvih

VRATISLAVA, 9. jul. as. V rudniku Hausdorf pri Neurode se je pripetila strašna rudniška nesreča. Popoldne je v drugem in tretjem rovu eksplodirala ogljikova kislina in zajela 80 delavcev. Plini ogljikove kisline so vdrli tudi v sosedne rove, kjer je delalo nadaljnjih 100 do 110 delavcev. Skoro vsi delavci so bili takoj omamljeni in se onesvestili. Da vsaj rešijo delavce v sosednjih rovih, so morali najprej zapreti zgornja vrata v prva dva rova in prepustiti tamkajšnjih 80 delavcev svoji usodi. Ko se

je posrečilo pognati svež zrak vsaj v sosedne rove, se je šele moglo misliti na reševalna dela in se še sedaj marljivo vrše. Do sedaj so rešili iz rova okoli 60 rudarjev. Ze med temi je 18 mrtvih. Prav na mesto eksplozije pa reševalci se niso mogli prodreti. Usoda prvih 80 delavcev je povsem negotova. V rudniku je velika panika. Svojei ponesrečenih rudarjev se v množicah zbirajo pri vhodih in čakajo na reševalna dela.

Moment napetega pričakovanja v Parizu

Pariz, 9. jul. Med glasovi o priliki nemškonalonalnih izgrediv v Porenju, prekinitve saarskih pogajanj in italijanskega nastopa v prid držav, prizadetih po verzajskem miru, je največ pozornosti vzbudil članek Julija Sauerweina v »Matine«. Sauerwein izvaja sledeče:

Ker smo ravno pri sloviti federaciji evropskih držav, ki jo je predlagal gospod Briand, se francoski državniki trudijo, da bi publiko prepričali, da so izvzemši prav redke izjeme, vse evropske države pripravljene, da druga drugi padejo okoli vratu. Prav obhudevanja vredna je skrb, s katero naši politiki iščejo v odgovorih, ki so dozdaj dospeli na memorandum g. Brianda, one fraze, ki vsebujejo vsaj en miligram načelnega platoničnega pristanka nanj. »Res je, da so vse male države, čeprav so izrazile gotove pomisleke in rezerve, pripravljene sodelovati pri uresničenju Briandovega načrta. Toda, ako naj bo stavba solidna, je jasno, da se mora Francija spopadeti z eno ali več velikimi silami. Z malimi državami, naj bodo še tako stabilne in Franciji zveste, Francija nove Evrope ne bo ustvarila.«

S katero ali katerimi velesilami more torej Francija računati? Z Anglijo čisto gotovo ne, zakaj za to državo je ena puščava in Mezopotamiji večje vrednosti nego vsi srednjeevropski problemi. Pa tudi na Italijo ni mogoče računati, vsaj danes ne, ko g. Mussolini zasleduje Franciji diametralno nasproten načrt. Ne ostane nihče drugi ko Nemčija. »Sodelovanje Nemčije pri panevropskem načrtu Francije je vseskozi mogoče, ako se bo rajh držal Stresemannove politike. Ta politika pomeni sodelovanje Nemčije z ono državo, ki v sedanjem momentu edina more Nemčiji pomagati finančno, ki edina more izposlovati Nemčiji ugodnejšo sistematizacijo vojnoodškodniških odplačil potem prijateljskega aranžmana z Ameriko, ki edina more Nemčiji dovoliti vojaški položaj, ki bi bil dostojen tako veliki državi in ki končno edina more Nemčiji vrniti v mejah mogočnosti kontinuiteto njenih komunikacij z vzhodno Prusijo.«

Desničarski krogi, ki vehementno napadajo Brianda čes da je njegova politika, ki je računala na

Mala antanta pristane na Briandov načrt

Praga, 9. julija. as. Države Male antante bodo v prihodnjih dneh izročile svoje odgovore na Briandov memorandum v smislu sklepa konferenc v Štrbskem Plesu. Odgovori bodo kratki in se bodo v bistvu strinjali med seboj. Izrekel se bo pristane na Briandov iniciativo in se pridržki ne bodo stavili, ker jih vsebuje v smislu Male antante že Briandov memorandum sam v svojih pridržkih. Koncept odgovorov je že izgotovljen in se bo potem, ko ga odobri dr. Beneš, še koncem tega tedna poslal v Pariz.

Atene, 9. julija. as. Grška vlada bo v soboto izročila svoj odgovor na Briandov memorandum. Odgovor pozdravlja načrt, vendar bo vseboval pridržke glede gospodarskega in ostalega sodelovanja med vsemi državami z ozirom na poslednje pogodbe, ki so bile sklenjene med nekaterimi državami.

Avstrijsko posojilo dovoljeno

Vloga, ki jo je igral predsednik kontrolne komisije Alberti.

London, 9. julija. b. Angleški finančni krogi, ki imajo nalog, da plasirajo avstrijsko posojilo, so zahtevali, da mora predsednik mednarodne kontrolne komisije v Avstriji Alberti dati svoje dovoljenje. Alberti je prekinil svoje počitnice v Como in je včeraj prispel v London ter takoj stopil v zvezo z bankarskim sindikatom. Avstrijsko posojilo je s tem zagotovljeno. Pogoji se sicer niso objavili, ravnotako tudi višina posojila ne. V bančnem trstu, ki bo dal posojilo Avstriji, stoji tudi Newyorská firma Morgan, Greenfell et Cie. Zastopnik te banke je izjavil dopisniku »Financial Times«, da bo posojilo koncem tega tedna brez vsakega dvoma podpisano. Listi prinašajo v svojih gospodarskih rubrikah te vesti z velikim zadovoljstvom, Avstrija je ena prvih držav tega dela Evrope, ki si je znala pridobiti simpatije angleškega kapitala.

London, 9. jul. as. V City se pričakuje prihodnje dni, da bodo zaključena pogajanja za avstrijsko posojilo, katerega angleška tranša znaša približno 12 milijonov funtov in jo bodo emitirale banke Morgan, Grenfell, Roitschild, Baring in Stöger. Kurz izdaje še ni končno določen.

Heimwehr grozi vladi

Dunaj, 9. julija. b. V glasilu avstrijskih nacionalistov »Die alpenländische Heimatwehr«, piše dr. Steidle na naslov zvezne vlade, da se nikar ne igra z ljudskim gibanjem, ki je prav za prav Avstrijo ustvarilo. Vlada je sicer nameravala, piše dr. Steidle, Heimwehrove pobiti na tla in njene voditelje pozapreti. V nasprotnem slučaju bi se znalo pripetiti, da bo Avstrija postala kup razvalin. Neue Freie Presse dostavlja k temu, da je Avstrija itak že kup črepih v gospodarskem pogledu, in žal vsa agitacija nacionalistov ni tega položaja mogla izboljšati.

Na današnjem generalnem zboru Heimwehrovcv je dr. Steidle ponovil svoje grožnje. Vlada da je izbrala kot prvo žrtev majorja Pabsta, za katerim bi naj prišel Steidle. Izgon Pabsta je škandal že zato, ker je bil on, ki je obvaroval Avstrijo proti boljševškemu valu. Čas dela za nas, je vzklil Steidle. Mi nečemo nikake diktature, ne na desno ne na levo, ampak svobodno samoupravo.

Velikanska brezposelnost v Nemčiji

Berlin, 9. jul. as. Brezposelnost je letos silno narasla. Skupno število podpiranih brezposelnih je znašalo koncem januarja 1,833.000, to je okoli 900.000 več kakor meseca januarja lanskega leta. Skupno število ljudi, ki iščejo posla, pa je sedaj več kot dvakrat tolikšno kakor lani ob istem času. To število znaša danes 2,636.000, docim je znašalo lani samo 1,260.000.

Demonstracije v poljski Sleziji

Zagreb, 9. julija. b. Poroča se dodatno k »Slovenčevemu« poročilu o pouličnih izgrediv v Katowicah, da so demonstracije bile inscenirane od komunističnih agitatorjev, ki so nahuškali brezposelno ljudstvo, da je začelo streljati na policijo. Policija se je čutila prisiljena, da se brani, kar je dovedlo do mučnih spopadov, med katerimi je bilo po vesteh »Kurjer Warszawski« ranjenih 8 do 9 manifestantov.

Nov uradniški zakon

Belgrad, 9. jul. z. V ministristvu za pravosodje delajo strokovnjaki na novem uradniškem zakonu, ki mora biti koncem tega meseca gotov. Sprejeta so vsa potrebna mnenja in material, tako da bo ta zakon v največji meri zadovoljil interese uradnikov. Na zakonu delajo strokovnjaki vseh ministrstev.

Nov monopolski zakon

Belgrad, 9. jul. m. Glavna monopolna uprava je izdelala načrt novega monopolnega zakona, ki ga bo v kratkem predložila v potrditev. V zvezi s tem se bodo izdaljali tudi pravilniki, ki bodo urejali gnotni položaj monopolskih nameštencev. Kakor smo že svoječasno poročali, je vprašanje uslužbencev v monopolskih podjetjih v znatni meri zboljšano.

Belgrad, 9. julija. m. Ban dravske banovine ing. Sernee je danes prišel v Belgrad, kjer ostane več dni.

Belgrad, 9. julija. m. V Berovu v južni Srbiji se je danes sestala mešana komisija grško-jugoslovanska, ki bo na podlagi sprejetega sporazuma prišla praktično izvajati odloke o likvidaciji tako zvanega dvolastniškega vprašanja.

K trgovskim pogajanjem CSR s sovjeti

Praga, 9. julija. AA. Povodom trditve nekih listov, da v češkoslovaških krogih žele priznati Sovjetske Unije, poudarjajo »Lidove novine«, da so te trditve v zvezi z morebitnimi trgovskimi pogajanjem, do katerih za zdaj še ni prišlo. Vse te vesti prihajajo iz Moskve, a če upoštevamo trditve Moskve, da bodo Sovjeti pristali na sklenitev trgovinske pogodbe s Češkoslovaško samo v tem primeru, ako bodo hkrati tudi de iure priznali, pride mo do sklepa, da je Sovjetom v resnici za trg zveze s Češkoslovaško, Češkoslovaški se ne mudi. Kadar bo vlada mislila, da je prišel ugodni trenutek za taka pogajanja, bo ministristvo zunanjih zadev storilo vse, kar je treba.

Aeronavtična konferenca v Ženevi

Belgrad, 9. julija. AA. Včeraj so otvorili v Ženevi mednarodno aeronavtično konferenco Društva narodov. Na dnevnem redu te konference so aktualna vprašanja tehničnega, pa tudi gospodarskega in pravnega značaja. V zadnjem času silijo v ospredje mednarodnega letalstva baš pravna in gospodarska vprašanja, ki vzbujajo upravičeno zanimanje kompetentnih činiteljev. Gre za to, da najdejo na konferenci rešitev, ki bo odgovarjala interesom vseh zainteresiranih držav. Našo državo zastopa na tej konferenci inž. Tadija Sondermajer, generalni ravnatelj društva za zračni promet »Aeropute«. Delo konference bo trajalo 10 dni.

Plebiscit v Posaarju 1931?

Paris, 9. julija. b. V političnih in parlamentarnih krogih kroži vest, da je prispela takoj po prekinjenju posaarskih pogajanj v Pariz deputacija gospodarskih predstavnikov posaarskega ozemlja. Bili so sprejeti na visokem mestu, kjer so izjavili, da ljudstvo vsled negotovosti, ki je iz zavlačevanja nastalo, trpi občutno gospodarsko škodo. Predlagali so kompromisno rešitev in sicer, da bi se naj prebiscit, ki je po versajskem miru določen za leto 1935, vršil že prihodnje leto, nakar bi bilo zelo lahko nadaljevati pogajanja, ko bi bila dana gotovost o politični pripadnosti ozemlja. Minister Pernot, predsednik francoske delegacije je izjavil časnikarjem, da Francija zahteva za odkup saarskih premogovnikov vsoto 250 milijonov zlatih mark (3 milijarde Din). Nemška delegacija je to zmerno francosko terjatev smatrala vseno za pretirano in je prosila, naj se pogajanja prekinijo.

Dunajska vremenska napoved. Sedanje tiho vreme se ne bo mnogo izpremenilo.

Veliko kmečko slavlje

Slovenjgradec, 7. julija.

Mogočni kresovi in strelji iz topičev po vseh aribilih in obronkih mislinjske doline so že v soboto zvečer naznanjali, da se vrši drugi dan velik kmečki praznik. Jasno, solčno jutro je sprejelo kmečke gospodarje in korenjaške fante, ki so se pripeljali na lojterskih vozovih v mesto celo iz sosedne Koroške. Pri kolodvoru sta jih pozdravila mestni župan g. dr. Bratkovič in predsednik pripravljalnega odbora g. inž. Vrhnjak, nakar se je razvil lep sprevod na 22 lojterskih vozovih in 3 avtomobilih na bližnji grič Homec. Ob 9 je daroval na prostem sv. mašo naš rojak, profesor g. Živortnik. V dovršeno zasnovani pridigi je poudarjal težko kmečkega stanu, ki v večnem boju z naravo in v trpljenju najbolj občuti potrebo božje pomoči.

Po končani sv. maši se je vršilo pred cerkvijo veliko kmečko zborovanje, ki ga je otvoril predsednik kmetijske podružnice g. Aréh, a vodil g. inž. Vrhnjak iz Pameč. Zborovanju je prisostvoval kot vladni zastopnik višji pristav g. Eiletz in se ga je udeležil kot gost tudi g. okrajni načelnik iz Gornjega grada. Prvi je govoril g. Kafol o povzgoji kmetijstva s smotreno živinorejo in z organizacijo v sadjarstvu. Kmetijski referent g. Wernig je vzpodbujal k ljubezni do domače grude in slikal v vznemirjenih besedah lepoto življenja na vasi. Poudarjal je moralne in etične razloge krize, ki jo preživlja naše podeželje. Referent za združništvo pri banski upravi g. dr. Milavec je v poljudnih besedah vžgal in navduševal ljudstvo za varčnost in združno delo. G. Beno Kotnik je pozdravil zborovalce v imenu koroških kmetijskih podružnic. G. inž. Pahernik je v imenu dravogradskega okr. kmetijskega odbora in kot zastopnik kmetov Dravske doline vzpodbujal k skupnemu delu kmetovalcev obeh sosednih okrajev. G. Očvar je pozdravil zborovalce v imenu Kmečke zveze za bivšo mariborsko oblast in se je kot domačin

prisrčno zahvalil vsem, ki so sodelovali pri pripravljalnih delih za kmečki praznik.

Ob 12 je predsednik zaključil zborovanje ter prečital udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju, ministrskemu predsedniku g. generalu Živkoviču, ministru za gozdove in rudnike g. dr. Korošcu, kmetijskemu ministru g. dr. Šibeniku in banu g. ing. Sernecu.

Od 2 do 5 se je vršila na Kacovem vrtu prav dobro obiskana tombola. Senzacija za naš okraj pa je bila konjska dirka in jahalna tekma, ki se je udeležilo preko 2000 gledalcev. Pri enovprežni dirki je bil zmagovalac g. Schuler, pri dvovprežni pa je zmagal g. Ferdo Sotl. Pri jahalni tekmi z lahкими konji je bil prvi g. Kuhar, pri tekmah s težkimi konji pa g. Hartman iz Legna. Višek razpoloženja pa je dosegla prireditelj pri tekmah koscev, katere se je udeležilo devet tekmovalcev. Vsak kosce je dobil odmerjeno površino 90 kv. metrov. Zmagovalec pri tej tekmi je bil g. Ivan Krpač, organist in posestnik v Smartnem. Kosil je s koso domače tovarne kos »Kollner«, znamke »Junačka kosa«. Drugi je bil g. Martin Kresnik, posestnik iz Smartna, s koso iste znamke, kakršno je uporabljali tudi tretji zmagovalac g. Josip Konečnik, posestnik iz Smartna. Četrty je bil g. Anton Lekše, posestnik iz Smartna, s koso znamke »Narodna kosa«. Vsi kosci so člani pevskega društva v Smartnem. Šmarska dekleta v narodnih nošah pa so se tudi izkazala s tem, da so prinesla pridnim koscem malo južino — črn kruh, jabolčnik in klobase. V Kacovem kozolecu sta razstavili trdki Ježek in drug ter Ivan Hayn in drugi iz Maribora svoje poljedelske stroje. Končno so vsi odšli na domačo in prijetno zabavo na Kacovem vrtu.

Nad vse pričakovanje dobro in lepo je uspela ta prva prireditev naših kmetov in kmetijske podružnice v Slovenjgradu. Čeprav ni bilo gmotnega dobička, smo vendar lahko zadovoljni z moralnim uspehom. Naš kmečki praznik je zopet vcepil ljudstvu zaupanje v kmečki stan, ki je podlaga in temelj naroda in države.

Tragedija v triglavskem pogorju

Jesenice, 9. julija.

Vse Jesenice stoje pod vtisom tragedije, ki se je po vseh znakih sodeč pripetila v Triglavskem pogorju. Danes je namreč že 12. dan, odkar je mladi, nadbudni g. Wolfi Luckmann odšel z doma, da poišče čim lepših motivov v Julijskih Alpah in jih fotografira. G. Wolfi, kakor vsi Luckmanni, je ljubil planine čez vse. Odšel je 28. junija dopoldne, opremljen s fotoaparatom in s hrano, ki bi zadostovala komaj za par dni. Vzel je le nekaj kompota, potem suhega sadja, kakih šest žemelj in nekaj šunke.

Včeraj zvečer se je vrnila rešilna ekspedicijska skupina. Po neverjetnem tridenavnem naporu se ji je posrečilo izslediti Wolfijevo ležišče, in sicer pod vrhom, kateremu so dali ime »Mali Matterhorn« v gorskem masivu Skrlatic. Našli so vse: nekakšen šotor, koce, nogavice, hlače, sveče, vžigalce in nekaj jestvin. Našli so tudi suknjo in plašč. Le njega niso našli. Ekspedicijska skupina je vodila Jože Čop in Potočnik, ki sta znana izborna turist. Bil pa je udeležen tudi brat Wolfija Pavel.

Udeleženci ekspedicijske skupine, da se je nesreča pripetila na sledeč način: G. Wolfi je nameraval fotografirati v bližini svojega ležišča. To pa sklepajo iz tega, ker je šel brez suknje, plašča in vode. Pri tem je moral spodrsniti in strmoglaviti v kak prepad. Zelo verjetno je, da se je nesreča zgodila takoj prve dni, to pa radi tega, ker se ni bila izpraznjena steklenica

Nogo mu je odrezalo

Brežice, 7. julija.

Preteklo soboto se je pripeljal z dunajskim brzovlakom ob 18 iz Čehoslovaške g. dr. Gustav Prikelmayer, sodni nadsvetnik v Hebu, na obisk k svoji materi v Brežice. Imenovan brzovlak je imel ta dan okrog pol ure zamude in je zato stal samo eno minuto. Kolikor se je moglo ugotoviti, je g. Prikelmayer prepozno izstopil iz vlaka, ko se je vlak začel že pomikati naprej. Vendar bi bilo vse dobro, ko bi bil skočil pravilno naprej, dočim je g. Prikelmayer stopil s stopnice naravnost na tla, tako da je prišel z levo nogo med stopnice enega in drugega voza in ga je stopnica drugega voza vrgla na tla, da je padel z levo nogo pod kolo, katero mu je nogo nad členkom odrezalo. G. Prikelmayerja so za silo hitro obvezali na postaji, nato ga pa takoj prepeljali v brežiško bolnišnico, kjer se je izvršila potrebna operacija na nogi. Zdravstveno stanje g. G. Prikelmayerja je sedaj povoljno.

Nesreča kolesarja

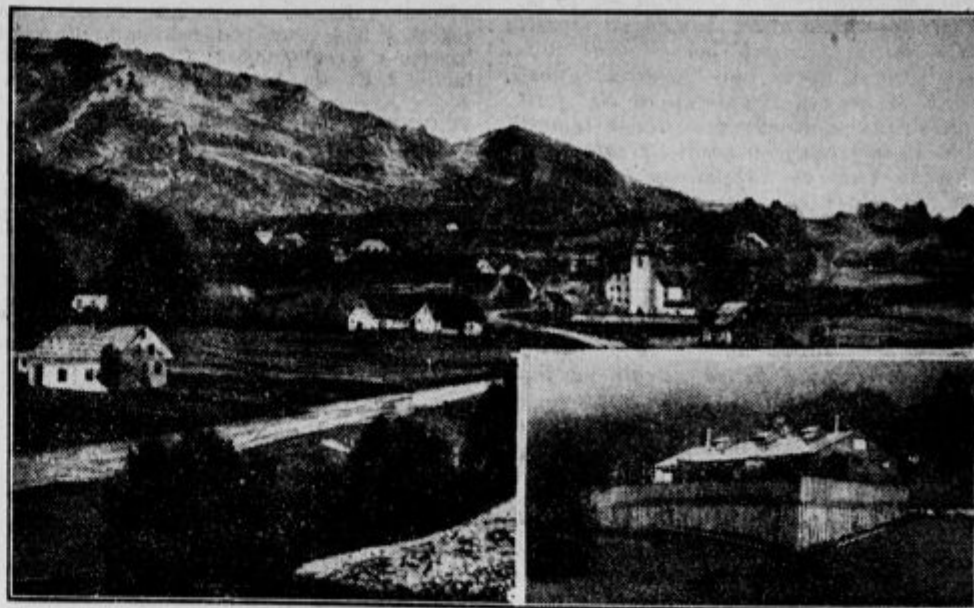
Brežice, 7. julija.

Preteklo nedeljo 6. t. m. je priredil sportni klub Gradjanski v Zagrebu kolesarsko tekmo, in sicer na progi Zagreb—Brežice most in nazaj. Med drugimi se je udeležil te kmte tudi 26 letni Bošnjak Josip, ključavničarski pomočnik pri trdki Plenič v Zagrebu. Na cesti nekako 2 km pod Čatežom pri Brežicah je Bošnjak radi manjšega defekta na kolesu zaostal za drugimi ter nato sam vozil za njimi. Tu je privozil za njim na motornem kolesu Franjo Gračner, trgovec iz Zagreba, kateri je bil namenjen v Maribor. Gračner, hoteč prehiteti Bošnjaka, kateri je vozil po sredi ceste, je vozil po sredi ceste, je vozil s precejšnjo brzino. V istem momentu je Bošnjak na kolesu pogledal nazaj, ter mu je pri tem kolo krenilo na levo stran, po kateri je privozil Gračner, da se je ta z vso silo zaletel v prvo kolo, katero se je popolnoma zlomilo. Bošnjak pa je vrglo s kolesa v zrak in na levo stran ceste, dočim je Gračner padel s motornim kolesom na desno stran ceste. Bošnjak ima kljub silnemu padcu zlomljeno samo rebro in pa rano na levem kolenu, dočim je Gračner ostal nepoškodovan. Razen tega trpita oba precejšnjo škodo na kolesih. Ranjenega Bošnjaka je potem neki avtomobilist prepeljal v brežiško bolnišnico, kjer se zdravi, vendar poškodbe niso nevarne.

— PEGE —

odstrani takoj in brez sledu »Crema Orisoi«
Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zaloge: »Cosmochemia, Zagreb, Smičklasova 23. Telefon 19-99

Rakitna - počitniška kolonija

Rakitna. — Na desni sanatorij za kostno jetiko.

Rakitna, 8. julija.

Šolska poliklinika ljubljanska je poslala le-tos svoje otroke v Rakitno. Prvi oddelek — 40 otrok — z zdravnic, zaščitnimi sestrami in kuharico je prispel 1. julija tja gori. Polovico otrok se je utaborilo v Društvenem domu, polovico pa v leseni baraki, ki je bila pred nekaj leti postavljena za zdravilišče, a že več let ni bila rabljena. Otroke nadzorujejo zaščitne sestre državne šolske poliklinike, a zdravniško nadzorstvo ima zdravnica šolske poliklinike gospa dr. Kristan-Lunaček. V Rakitni, ki je položena v veliko »sklede«, iz katere je razgled samo v nebesa, je dovolj solnca in zraka, ki sta začela bavati blede lica mestnih otrok, da bodo koncem meseca, ko bodo morali napraviti prostor drugemu oddelku, prišli k starešem zdravi in čvrsti, zakaj tu gori je zdrav, čist zrak, dovolj solnca, pa tudi primerne hrane dovolj, kar je vse potrebno k zdravju.

Otroci vstajajo od 6 do 7, nato zajtrkujejo, potem pa gredo na travnike, kjer igrajo najrazličnejše igre in se zabavajo po mili volji in delajo, kar se jim ljubi, seveda kakih surovosti in nesposobnosti ne smejo uganjati. Da jim je všeč, dokazujejo tisti otroci, ki so se prve

dni čemerno držali in so sedaj kaj dobre volje. Za tem dobe predjužnik in okrepani nadaljujejo igre z žogo, kroket in drugo do kosila, h kateremu pridejo lačni, da jim dobro tekne. Po kosilu je odmor in gredo vsi spat do treh, a potem si naložimo v bisage južino in gremo na daljše sprehode, kjer se tudi naskakejo, razgovore in nasmejejo.

Pogrešamo pa vode, a upajmo, da jo bodo imeli kmalu vsaj za kopanje, ker prav te dni cementirajo bazen.

Dan po prihodu so bili otroci cepljeni proti škrlatinki; otroci so cepljenje dobro prestali. Tako upamo, da bo naš oddelek koncem meseca krepak priromal z zračnih krimskih višav v soparno in prašno Ljubljano.

Nam vsem se zdi v Rakitni prijetno. Mirno je tu, letoviščarjev ni preveč in domačini so prijazni. Pred par dnevi se je poslavljaj z Rakitne g. župnik Zajec, ki se je primaknil bliže Ljubljane, a včeraj smo dobili novega župnika g. Lovšina, ki je prišel sem gori z ljubljanske ravnine in nas je že obiskal. Takole v gorah si ljudje nismo tako tuji, kakor v mestu, kjer je ljudi povsod več ko dovolj. Pozdravljeni dolinci!

Zaščitna s. j.

Veličasten tabor kršč. delavstva

pri Sv. Mihaela pri Laškem

Laško, dne 9. julija 1930.

Centrala Krekovih družin v Ljubljani je preteklo nedeljo organizirala na hribčku Sv. Mihaela nad trgom Laškem tabor krščanskih socialistov.

Ze v zgodnjih jutranjih urah so prihajali delavci, zlasti pa rudarji rudnika Hudejame ob najkrajšem vremenu na hribček Sv. Mihaela. Celjani so prišli s svojim tamburaškim zborom, Hrastničanje pa s svojim pevskim zborom peš prav od Hrastnika. Na hribčku se je zbralo krog 250 delavcev in rudarjev, poleg tega pa še mnogo drugega delovnega ljudstva z ženami in deči.

Ob 9 dopoldne je bral v prijazni cerkvi Sv. Mihaela sv. mašo celjski prof. bogoslovja g. Kovačič. Njegov cerkveni govor o delu, njega spočetku in smotru je bil nadvse dovršen. Med sveto mašo je na cerkvenem koru prav lepo prepeval hrastniški cerkveni mešani pevski zbor.

Po sv. maši je pod lipo ob cerkvi otvoril tabor krščanskih socialistov tov. Alojzij Lešnik, predsednik rudarske skupine JSZ rudnika Hudejame pri Laškem. Kot prvi je dobil besedo načelnik Jugoslovanske strokovne zveze tov. Srečko Zumer, ki je zaokroženem in zelo dobro premišljenem govoru dokazoval, da je uprav delavstvo poklicano od Boga, da reši zmaterializirano človeško družbo propasti in jo v zmislu idej krščanstva in krščanskega socializma popelje do zmage Pravice in Resnice v boljšo in lepšo bodočnost.

Gozdni požar

Rovte, 7. julija.

Včeraj ob dveh popoldne, ko se je ravno vršila procesija za prepovedni dež v božje potno cerkev v Smrečju, se je prikazal ogenj v gozdu. Tlelo je menda že od petka, ker zadnji delavci pri kuhanju polente ni popolnoma pogasil jerjavico. Škoda je precejšnja in le s težavo so požar omejili, da ni zgorel ves grič, imenovan po domače »Smrekovce«, z vsemi obsežnimi gozdovi.

FIRMA A. TREO & M. MACUN

stavbno podjetje v Ptuj, Ormoška cesta št. 12, naznanja p. n. odjemalcem, da je g. M. Macun kot družabnik firme s 1. julijem 1930 odstopil. Ptuj, v juniju 1930. Stavbno podjetje A. Treo, Ptuj.

Delaški prispevki za bolniško zavarovanje

Na okrožni urad za zavarovanje delavcev prihajajo vprašanja in pritožbe glede odtegljajev za zavarovalne prispevke, ki jih smejo odtegniti delodajalci od delaških mezd. V tem pogledu se pojasnjuje, da sme delodajalec po §-u 35. ZZZD. odtegniti svojim nameščencem za bolniško zavarovanje in za borzo dela polovico prispevka ter celotni prispevek za delavsko zbornico. Za vse te prispevke sme delodajalec skupno odtegniti od delavske meze za en teden sledeče prispevke:

	Pri tedenski plači	Skupaj
	do Din 48.—	Din 138
od Din 48.—	57.60	1.60
„ 57.60	69.60	2.—
„ 69.60	84.—	2.41
„ 84.—	100.80	2.90
„ 100.80	120.—	3.48
„ 120.—	144.—	4.14
„ 144.—	172.80	4.97
„ 172.80	204.—	5.97
„ 204.—	240.—	7.04
„ 240.—	288.—	8.28
„ 288.— dalje		9.94

Prispevki se predpisujejo za vse delovne dneve, med katere se štejejo tudi prehodne prekinitev dela vsled vremenskih neprilik in praznikov. Le za nedelje se ne računa noben prispevek, ako delavci ne delajo redno tudi ob nedeljah. — Drugačni dogovori med delodajalcem in nameščencem o plačevanju so neveljavni.

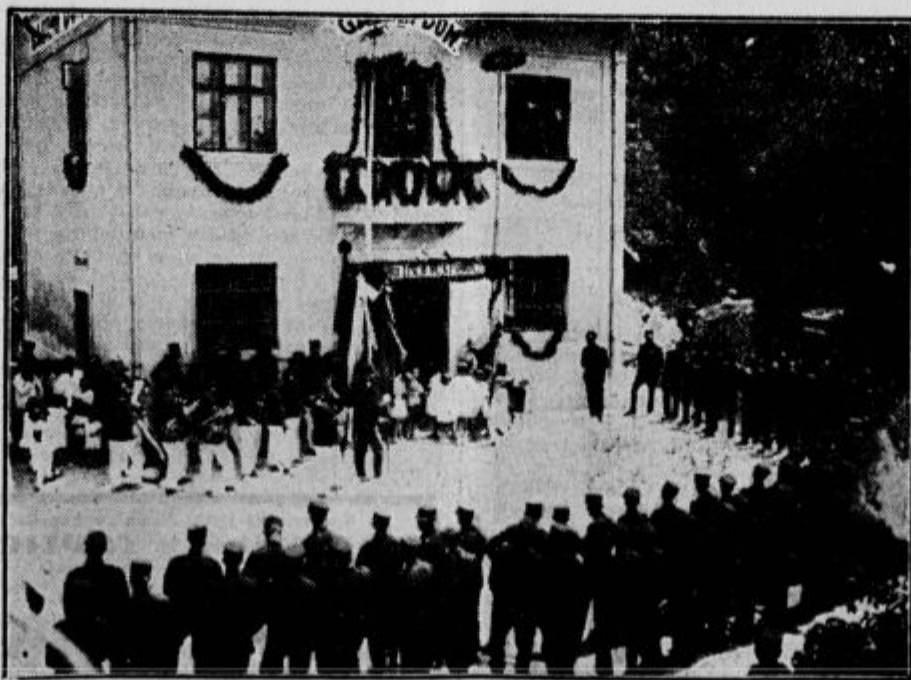
Mnogo misli

imate pri nakupu kuhinjske posode, zato si prej oglejte bogato zalogo katero Vam nudi po najnižjih cenah trvdka s železnino

STANKO FLORJANČIČ

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 35

Blagoslovitev zasilnega doma na Rakeku v nedeljo, 6. julija. Dom je blagoslovil g. dekan Juvanc iz Cerknice.

Kaj pravite?

Letos so izšla izveštja srednjih šol, ki prinašajo predosem poročila. Večinoma so izveštja prinašala poleg običajnih poročil tudi znanstvene razprave, ki so bile trajne vrednosti. Krasil jih je na eni strani lep in čist jezik, na drugi strani pa visoka znanstvena temeljitost. Bila so ta izveštja v resnici zrcalo za dijakove. Ne moremo pa kaj takega trditi o letošnjem izveštju realne gimnazije v Kranju. Slovensčina v njem je taka, da se človek upravičeno vpraša, ali je to izveštje zares prišlo iz rok tistih, ki učijo našo mladino materinske. Kako vpliva na srednješolca, ko prebira slovensko izveštje, ki je polno grdih jezikovnih napak, zoper katere se vsak dan borimo, kaj šele, da bi se ozirali na lepo skladnost? — Par kričevitih primerov:

Kranjsko izveštje ne loči »prave« in »prave« (str. 5.). Slovensčina ne pozna »naučnih« predmetov in »veštine«, marveč »učne« predmete in »spretnosti«. Ne reče se »slovenski jezik«, ampak »slovensčina«. Isto velja za nemščino itd. »Zajednice« (13) tudi ne poznamo, marveč »skupnosti«. Odbor, ki izpravlja kandidate, se ne imenuje »izpitni«, marveč »izpravevalni«. Ta izraz rabi tudi ljubljanska univerza in izveštje tehnične srednje šole. Takih-le izrazov, kot so »tekom«, »koncem«, »napram«, »glasom«, »preko« v smislu »po«, itd. kar mrgoli, tako da je ves boj jezikovnih reševalcev celo pri — poklicanih (!) brezuspešen. V slovenski in »zlogotvoren, torej »ministrski«, ne pa »ministrski«! »Starši« (!), »pripravljalni«, »izvolili so odbor iz 7 članov« (str. 13), »se je pela državna himna in zahvalna pesem« (dvojnica!), »o katastrofi, ki je zadela Francoze in o stikih« (večica!), »mladina PROIZVAJALA telovadne vaje«, itd. — To so pa napake, ki jih nikakor ni mogoče podkati tiskarskemu skratu...! Druga izveštja so dobra, razen da niso povsem dosledna v rabi imen ministrski.

Koledar

Četrtek. 10. julija: Amalija, devica; Veronika; Felicita. — Ščip ob 21.01. Herschel napoveduje lepo.

Osebnosti

— Odlikovanje. Ruski Rdeči križ v Belgradu je izročil g. Alojzija Kokečju, županu v Vurbergu, kot velikemu prijatelju in dobrotniku ruskih emigrantov, častno diploma, katero mu je osebnost prinesel sam delegat oziroma minister Valij-Nikolajevič Strandman.

— Himen. Na blejskem otoku, v prijazni idilični cerkvi Matere božje, se je poročil dne 9. jul. ugledni g. Julij Cesar, major v p. z gospo Mimi vdovo Kranjc, roj. Božičnik. — Poročil ju je gosp. Alojzij Kurent, dekan v Leskovcu pri Krškem. Kot priči sta bila brat poročenke g. Anton Božičnik iz Celja in g. Karel Vokač, trgovec v Ljubljani. — Novoporočencema želijo njuni dolgoletni prijatelji in znanci obilo sreče in blagoslova.

Mala kronika

★ 50-letnica mature. Predlagam praznovanje 50-letnice mature na ljubljanski realki (tudi gimnaziji) v soboto 30. avgusta v posebni sobi gostilne Cinkole ob 8 zvečer. Kdor se namerava sestanka udeležiti, naj prijavi svoj pristanek na nastop proponenta: Ing. Guzelj, Ljubljana 7, Sv. Jerneja c. 5. Telefon 3252.

★ Mlekarsko društvo za ljubljansko okolico ima redni letni občni zbor dne 13. jul. 1930 pri »Mraku« v Ljubljani, Rimska cesta, na katerega se vsi producenti mleka vabijo.

★ Razpis natečaja za osnutke pohištva za letoviske sobe in restavracije. V svrhu pospeševanja tujkega prometa zlasti v pogledu udobnega bivanja tujcev in letovislarjev v naših krajih, razpisujemo natečaj za načrte pohištva: 1. za letoviske sobe bodisi v hotelih, gostilnah ali zasebnih stanovanjih in sicer tri tipe: priprave in ceno, boljše in udobnejše ter zelo udobne; 2. za opremo jedilnice v boljših gostilnah, kjer se prehranjujejo tujci in letovislarji; Najboljši osnutki dobe nagrado in sicer 3000, 2000 in 1000 Din. Poleg tega se bo skrbelo, da osnutke odkupijo dobre mizarске firme, ki bodo izdelovale pohištvo. Pri podeljevanju novih gostilniških koncesij se bo gledalo, da se sobe in jedilnice opremiti s takim pohištvom. — Rok za vložitev načrtov je 15. septembra 1930 pri podpisani banki upravi. Pri tem natečaju tekmuje lahko vsakdo tudi mizarji; poslednji tudi lahko z izdelanim pohištvom, ki ga bodo event. razstavili na jesenskem velesejmu v Ljubljani. — Ban: Dušan Sernee s. r.

★ Prijava piva. Kraljevska banska uprava dravske banovine razglasa: Dogajajo se primeri, da točilci piva prejetih količin ali sploh ne prijavljajo ali pa ne prijavljajo v roku, ki ga določa § 37 uredbe o banovinskih davčninah. Radi tega naročam, da županstva opozore vse prizadete z javnim razglasom naslednje: V zmislu § 37 cit. uredbe mora vsak, kdor prejme v območju dravske banovine pivo za neposredni potrošek porabo ali prodajo na drobno, prijaviti prejeeto količino v 24 urah pristojnemu oddelku finančne kontrole. Hkrati s prijavo mora plačati ustrezno banovinsko trošarino. Kdor bi prejel pivo, pa ga ne bi v določenem roku prijavil, se bo kaznoval po določbah § 77 cit. uredbe radi opustitve prijave z denarno kaznijo do 1000 Din. Če bi bila pa vsled opustitve prijave prikrajšana banovinska trošarina, bo krivce kaznoval se z najmanj 2kratnim zneskom davčnine, kl se bo prikrajšala, odnosno, ki naj bi se prikrajšala, ali pa z zaporom do 30 dni. Kdor je doslej opustil dolžno prijavo prejetega piva, naj to stori

Pri hemeroidih (zlati žili)

posvetite posebno pažnjo, kakšna sredstva uporabljate za odvarjanje. Ista ne smejo dražiti in ne povzročati bolečin. Veliko polajšanje vam nudi prašek »Magna«, ker čisti osvežujoče in brez vsakih bolečin. Jemljite redno pred spanjem 1 malo žličko praška »Magna«, v malo vode. »Magna« Vas reši vseh neprijetnosti.

Prašek »Magna« se dobiva v lekarnah

sedaj naknadno in sicer najpозnejše do včetega 30. julija t. l., ker se bo po tem roku proti krivcu postopalo z vso strogostjo.

★ Gorenjska podružnica Slovenskega lovškega društva v Kranju je izvolila na svojem 7. rednem občnem zboru sledeči odbor: dr. Igo Jane, advokat v Kranju, predsednik; Florijan Jane, tovarnar v Radovljici, podpredsednik; Rudolf Hlebič, trgovec v Kranju, tajnik; Ciril Mohor, hranišni tajnik v Kranju, blaginjak; Viktor Omersa, trgovec v Kranju, Leon Patik, vodja drž. pletarske šole v Radovljici, Alojzij Fišer, gozdar v Predtrgu, Miha Primožič, lesni trgovec v Pristavi, dr. Josip Rant, zdravnik v Škofji Loki, Joško Veber, lesni trgovec v Škofji Loki, odborniki; Vinko Bedenk, državni veterinar v Kranju in Boris Segar, gozdar na Jesenjakih, namestniki; Venceslav Hlebec, zas. uradnik v Stražišču in Lado Baydek, bančni dirigent v Kranju, preglednika računov. Za člana osr. odbora sta bila izvoljena gg.: dr. Igo Jane in Florijan Jane. — Občni zbor se je izrekel za to, da se uvrsti jazbec med zaščitene živali z lovopustom od 1. januarja do 31. julija.

★ Gostilna zgorela. V terek ponoči je v Brodu zgorela velika gostilna »Velebit«. Požar je nastal iz neznanega vzroka. Škoda znaša 340.000 Din. Gasilci so imeli mnogo truda, predno so preprečili, da se ni požar razširil še na bližnja poslopja.

★ Oblak se utrgal nad Karlovcem. V terek popoldne se je utrgal nad Karlovcem oblak. Naliv je napravil mnogo škode po mestnih parkih; padala je tudi debela toča. Na mestnih ulicah je nastala za nekaj časa celo mala povodenj. Vihar je pobil mnogo oken. V okolici je uničena vsa koruza in vinogradi.

★ Podvozi v Zagrebu. Zagreb je že dolgo čutil potrebo po novih podvozih pod železniški progami, ki oklepajo mesto. V začetku tega leta je dobil Zagreb dva nova podvoza na Savski in na Magazinski cesti. Sedaj pa so pripravljeni že vsi načrti za zgradbo dveh novih podvozov in sicer drugega na Savski cesti in enega na Tratinjski cesti. Potreben je le še sporazum med mestno občino in železniško direkcijo za kritje stroškov, nakar prično graditi tudi ta dva podvoza.

★ Hajduški napad v Srbiji. Na cesti Prejane-Grdenica v Srbiji so pred dnevi trije moški, oblečeni v kmetsko obleko, s kučmami na glavi, napadli in oropali posestnika Stojadina Nikolića. Ta ni imel nobenega orožja pri sebi in je med ruvanjem enega od njih ugriznil v prst, vendar pa so ga roparji obvladali. Orožništvo je uvedlo energično preiskavo.

★ Samobor dobil zagrebško elektriko. V nedeljo je bila na svečan način izvršena priključitev trga Samobor na električni vod Zagreb — Karlovac. Potrebno je bilo zgraditi 10 km dolg daljnovod. Tok ima 10.000 voltov napetosti.

★ Vrtljak na Jesenjakih. Pred približno 10 dnevi smo poročali, da je z vrtljaka na Jesenjakih padel neki moški. Ta se sedaj zdravi v ljubljanski bolnišnici in bo kmalu okrevail. Lastnika vrtljaka

Ljubljana

Zamena vojašnic med mestno občino in vojaško upravo

Na podlagi dogovorov in sporazuma med ljubljansko mestno občino in komando dravske divizijske oblasti, ki sta jih vodila in uspešno zaključila župan g. dr. Puc in divizijski general g. Sava Tripkovič, je na predlog poveljnika dravske divizijske oblasti predsednik ministrskega sveta v sporazumu s finančnim ministrom odredil, da vojaška oblast odstopi v last mestni občini ljubljanski vojni-državna poslopja s pripadajočim zemljiščem in sicer: staro šentpetersko vojašnico in pa jahalnico pri bivši Nuškovi vojašnici v Trnovem.

Vojaška oblast pa bo dobila v zameno za omenjena poslopja od mestne občine sedanje mestne vojašnice z vsemi pripadajočimi poslopji in zemljiščem in sicer: vojašnico »Kralja Aleksandra I.« na Dunajski cesti in »Vojvode Mišića« vojašnico v Metelkovi ulici.

Zamena vojašnic bo izvršena že v prihodnjih dneh.

○ Pozor na priobčevanje vojnega razporeda, ki prične danes, v četrtek v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-I, soba 4. Podrobnosti so razvidne iz razglasa, ki je nabit po mestu.

○ Občinska seja. V petek, ob 5 popoldne, se vrši v magistratni dvorani seja občinske uprave. Na dnevnem redu so poročila odsekov. Važno točko dnevnega reda bo tvorilo poročilo elektrifikacijskega odseka. Po javni seji se vrši tajna seja, ki bo obsegala poročila personalno-pravnega odseka.

○ Rudar Turek umrl. Včeraj smo poročali o nesreči 30 letnega rudarja Ivana Turka iz Zagorja, ki sta ga vagončka stisnila v prsnem košu. Turek je v terek popoldne v bolnišnici umrl.

○ Prihod ameriških izletnikov. Včeraj jutraj je prispela z brzovlakom preko Jesenic skupina 78 ameriških izletnikov na počitnice v staro domovino, od katerih jih je 42 izstopilo v Ljubljani, drugi so pa z istim vlakom nadaljevali potovanje proti Zagrebu in Belgradu. Izletniki so potovali iz New-Yorka do Le Havre z znamenitim luksuznim brzoparnikom »Paris«, last franc. paroplovne družbe Cie. Gle. Transatlantique, katerega se izletniki z veseljem poslužujejo, posebno vsled tega, ker nudi parnik potnikom III. razreda krasne kabine in vso udobnost. Posebno je priznana izborna domača hrana z znamenitim »Bordoc« vinom na parniku. V Parizu so bili potniki sijajno pogosteni. Vodstvo paroplovne družbe jim je priredilo zabavno vožnjo v avtomobilih po najznamenitejših delih francoske prestolice. Vodstvo jim je preskrbelo direktne vagonce do Ljubljane in naprej, tako, da se jim ni bilo treba z veliko prilago prepadati, kar jim je bilo najbolj ustreženo. — Pozdravljamo rojake in jim želimo, da bi se prav dobro počutili v svoji stari domovini.

○ Zaradi snajenja prostorov bo blagajna dravske finančne direkcije v soboto, dne 12. julija za stranke zaprta.

○ Nesreča vajenca. V tovarni Lutzovih peči v Sv. Jerneja ul. 5, se je včeraj jutraj ponesrečil vajenec Stefan Anderlin. Hotel je na žagi cirkulari obrezati ročaj za klavir, pa je prišel preblizu z levo roko. Zaga mu je skoro popolnoma odtrgala palec. Anderlin je bil prepeljan v bolnišnico.

○ Samomorilni poizkus na Golovcu. Najrazličnejše načine si izmišljajo samomorilni kandidati za samomore. V pravi epidemiji samomorov in samomorilnih poizkusov, ki vlada zadnje čase v Ljubljani, je zastrupljenje še najpogostejše. Včeraj popoldne je našel nekdo na vrhu Golovca napol nezavestno, stakajočo žensko. V pravilni domnevi, da gre za zastrupljenje, je ta obvestil o tem dolensko stražnico, ta pa je telefonično poklicala reševalno postajo. Prenos ženske je bil zelo težaven, ker sta jo morala dva gasilca nesti prav

pa zaradi ne nesreče ne zadene nobena krivica, ker je ponesrečenec padel z vrtljaka v pijanosti. Tudi je vrtljak solidno zgrajen in ni nobene nevarnosti, da bi se taka nesreča še ponovila — razen seveda, če kdo to sam hoče.

★ Najdenek Jokce. Povest s podobami za naše malčke. Napisal Mirko Kunčič, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 26 Din, vezana v celo platno s krasno vešbarvno naslovno sliko 36 Din. — V zbirki »Iz torbe Kotičkovega strička« je izšla kot prvi zvezek povest o najdenek Jokcu, ki je že svojčas zbudila med mladino toliko zanimanja. Knjižico krasi nad 160 krasnih slik, ki predstavljajo našega junaka Jokca in njegova neločljiva prijatelja kozo-Meko in muco-Keca. Ob zaključku letošnjega šolskega leta bo ta knjižica najlepše darilo pridnemu učenku.

★ Kopališče v hotelu »Slone« ostane vsled snajenja od 14. do 31. t. m. zaprto in rezanje kurjih oces se vrši nadalje vsak dan kot običajno dosedaj.

★ Največji reveži so slepci. Spominjajte se jih! »Dom slepih« ima položnico 14672.

★ Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, pomanjkljivem spanju, slabem razpoloženju, razdražljivosti, posezite takoj po staro preizkušeni »Franz-Josef«-grenčici. Poročila višjih zdravnikov v bolnicah za želodčne in črevesne bolezni naglašajo, da je »Franz-Josef«-voda posebno izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerij. trgovinah.

Nesreča ne počiva

— Avtomobil povozil kolesarja. Zupančič Fr., trgovski pomočnik iz St. Jerneja, se je peljal s kolesom v Kostanjevico. Pri vasi Dobe pa pridri v največji naglici za njim neki nepoznani avtomobilist, ki je vozil kar po sredi ceste, ki je tam sicer zadosti široka, da bi se mu lahko ognil. Ko zapazi Zupančič avto že čisto za seboj, se spusti s kolesom črez cesto v jarek, sicer bi ga gotovo povozil. Pri tem si je težko poškodoval desno nogo. Avto je odbrzel, ne meneč se za ponesrečenca, naprej. Prepeljali so ga v bolnico usmiljenih bratov.

— S črešnje padel. Vovk Anton iz Bršljina pri Novem mestu je splezal na črešnjo kljub svojim 72 letom. Ker pa se mu je najbrže zvrielo v glavi, je padel z drevesa ter se pri padcu z glavo zadel na ograjo, na kateri si je težko poškodoval spodnje čeljusti, da je moral takoj oditi v kandijsko bolnico. — Makše Jože, 8-letni šolski učenec, je v gozdu stal pri kravi, vpreženi v voz. Nenaekrat pa se splaši krava ter pohodi dečka, ki je ni mogel zadržati, da je radi precejšnjih poškodb moral oditi v bolnico.

z vrha Golovca na cesto do reševalnega avta. Zenska je bila 34 letna brezposelna služkinja Marija Kalan, stanujoča na Jurčičevem trgu 3. Izpila je skoraj četrt litra gorilnega špirta. Avto jo je prepeljal v bolnišnico.

○ Samomor v kavarni. Naše včerajšnje poročilo pod naslovom popravljamo v toliko, da se dogodek ni izvršil v kavarni »Zvezdic« marveč v javnem stranišču v parku Zvezdi.

○ Avto v zatvornice. V terek, ob 9 zvečer se je na Dunajski cesti zaletel trgovec I. L. z avtom v spuščene zatvornice železniškega prelaza. Avto je razbil svetilko in pokvaril zatvornice. Očividci so kot priče izpovedali, da je avto vozil mnogo prehitro in da je zaradi tega nastala nesreča.

○ Tatvine mesa na klavnici. Med mesarji vlada sedaj precejšnje razburjenje. Na klavnici je pričelo izginjati meso. Pa ne morda samo kaka kila mesa ali par klobas ali kaj manjšega, ne, kar pol vola in celo zaklano tele sta bila ukradena te dni na klavnici. Pol vola ali 113 kg prvovrstnega govejega mesa, vrednega 2370 Din, je bilo last mesarja Ivana Škofica iz Kolizeja. Tele, vredno 1500 Din, pa je bilo last mesarja Matevža Krušiča iz Zelene jame. Obe tatvine je moral izvršiti več zlikovcev, zakaj en sam tat bi težko odnesel tako količino mesa.

○ Male tatvine. Pri kopanju v Kozeljici je bil okraden trgovski pomočnik Ladislav Rodman. Iz garderobe mu je izginila ura in pa 40 Din denarja. Rodman je oškodovan za 240 Din. — V kovček prodajalke čevljev Kati Knavsove v Šolskem dvorcu je nekdo vlomil in odnesel nekaj manj vredne obutve, vredne 130 Din. — Finančnemu podpredsedniku Josipu Leskovcu je neznan ljubitelj tujih koles odpeljal iz veže št. 7 na Miklošičevi cesti kolo, vredno 800 Din.

○ Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Bahovec, Kongresni trg, Mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in Mr. Hočevar, Šiška VII.

Mirna peč

Umrl je splošnoznani in priljubljeni gostilničar na kolodvoru pri Mirni peči g. Franc Zupančič, in sicer vsled revmatizma, ki ga je mučil že več let; zadnje mesece svojega življenja je prenašal strašne bolečine z obdobjevanja vredno, res pravo Jobovo potrpežljivostjo. Bil je vedno zvest naročnik »Slovenca«. Ker je bil pokojni brez otrok, je v svoji oporoki odločil, da naj se po njegovi smrti vse njegovo posestvo, nepremičnine in premičnine prodajo s sodnijskim dražbenim potom, denar pa naj se razdeli med bližnje sorodnike, v razne dobre namene in med občinske reveže, katerim bo prisojeno, kakor se sliši, največ dedščine. Hiša z gospodarskim poslopjem je v prav dobrem stanju, na jako lepem in prometnem kraju pri železniškem kolodvoru. Poleg tega je nekaj njiv in travnikov in precej obsežen gozd v jako dobrem stanju, zaraščen z lepimi smrekami, z bukovim in gabrovim drevjem. Gostilna je bila dosedaj na jako dobrem glasu, pokojni g. Zupančič je bil prav vreden in zgleden gostilničar v pravem pomenu besede. Nikoli ni bilo nobene nerodnosti v njegovi gostilni, če je že pijan gost prišel v njegovo gostilno, ni do bil pijače, le treznim in potrebnim gostom je bila njegova gostilna na razpolago. Polletijske ure se je strogo držal. Le žeteli je, da bi, kdorkoli že kupi to posestvo, bil vreden naslednik pokojnjega.

Radioemanselsko termalno kopališče DOLENJSKE TOPLICE
(Toplice pri Novem mestu)
so edine in trajno sigurno zdravilno sredstvo pri reumatizmu, neuralgijah, ženskih boleznih itd. — Kopališčne naprave so vseskozi neposredno na izvirkih. — Sezona od 1. maja do 30. septembra. — Železniška postaja Straža-Toplice, dolenska železnica. — Zahvaljajte se, če z nami, posebno v pred- in po sezoni.

Maribor

□ V proslavo zlatamašnišva prevzvišenega knezskofoja dr. Andreja Karla in Karla Krčinskaja zenska zveza v nedeljo dne 13. t. m., ob šestih zjutraj v tukajšnji stolnici svojo cerkveno pobožnost s skupnim sv. obhajilom, Popoldne ob 17. uri sveti blagoslov z darovanjem. Članice in podporni člani naj se pobožnosti polnoštevilno udeležijo.

□ Duhovniške vesti. Za upravitelja dekanije Maribor levi breg je imenovan stolni kanonik Franc Časl; za upravitelja stolne in mestne župnije pa stolni vikar Vinko Munda.

□ Mariborski pridobitniki zborujejo. V terek zvečer ob osmih se je vršilo pri »Orlu« zborovanje, ki so se ga v velikem številu udeležili zastopniki vseh obrtnih združenj ter mariborskega trgovstva, industrije in gostilničarske zadrage. V središču razprave je bilo vprašanje splošne gospodarske krize, ki se vse bolj čuti v Mariboru. Ob tej priliki so se obravnavali razni predlogi, ki se tičejo odprave te krize. Tudi se je zavzelo najostreje stališče proti nameravani uvedbi občinske trošarine (vžitnine). Ob zaključku sestanka se je sklenilo, da se začetkom avgusta skliče zborovanje pridobitnih krogov, na katerem se bodo storili sklepi v svrhu rešitve iz teže gospodarske krize, ki tlači v poslednjem času mariborske pridobitnike.

□ Smrtna kosa. V visoki starosti 82 let je umrla zasebnica Ana Hansche, Koroska cesta št. 17. Pogreb bo danes ob 16. uri iz mestne mrtvašnice na Pobrežju. — Marija Obman, železničarjeva soproga, stara 62 let. Umrla je v splošni bolnišnici. Pogreb danes ob 17. uri iz mrtvašnice splošne bolnišnice na magdalensko pokopališče.

□ Na »Karagjorgju« se je vozil ob priliki velike jadranske katastrofe tudi tukajšnji industrialec J. Hutter s soprogo in dvema otrokoma. K sreči je z družino vred odnesel zdravje in življenje. G. Hutter pretresljivo opisuje dogodke na »Karagjorgju« v trenutku katastrofe.

□ Čemu? Te dni pridejo v Maribor delavski otroci iz — Grada. So ljudje, ki delajo za njih sprejem neverjetno reklamo. Prišli bodo; in bodo lepo pogosteni. Radi neizogibnih očitkov, ki jih pričakujemo, čez: kapitalisti, šovinisti feji! — ugotavljamo, da ne moremo pri najboljši volji tega razumeti. Naj pridejo delavski otroci v Maribor razvedrit se in pozabavati; toda: kakaj ravno iz Grada, ko imamo toliko okrepčila in odmor — če tudi še tako kratkega — potrebnih delavskih otrok v Trbovljah, Zagorju, Hrastniku itd. In jih nikdo ne povabi, sprejema in pogostuje. Mariborsko delavstvo se vprašuje: čemu ravno grški delavski otroci v Maribor?

□ Ponosni so lahko Mariborčani na svoje kopališče na Mariborskem otoku. Žal pa se iz dneva v dan vse bolj kaže, da je precej takih v Mariboru, ki niso niti nobel in niti moderni v bontonskem smislu. Občinstvo samo je poklicano, da uči bontona.

□ Progo Melje—Mariborski otok otvori »Dravska plova« v kratkem. Pristajališče ob Meljskem brodu je že gotovo in se bo z rednim prometom na omenjeni progi takoj pričelo. Ker je frekvenca potnikov na povratku iz otoka veliko večja, se namerava temu primerno regulirati čas odhoda, da bo občinstvu tudi v tem pogledu ustreženo.

□ Iz sodne dvorane. Pred senatom trojice se se včeraj zagovarjali: 29letni delavec Rudolf Sester iz Visol, ker se obtožuje, da je dne 27. aprila t. l. v Kostanjevici zabolal z nožem Mihaela Kropceja, radi česar je zakrivil prestopke zoper življenje in telo. — 37letni delavec Franc Brence in 26letni delavec Anton Brence, oba iz Tinj, se obtožujeta, da sta 21. aprila t. l. prizadejala dvema tamošnjima fantoma z noži na levem temenu poškodbe. — Radi prestopka tatvine je sedel na zatožni klopi 35letni vinar Mihael Drogenik iz Celja, ki se obtožuje, da je dne 13. aprila t. l. v Poljčanah vzel Jožetu Cehnerju listino z 450 Din. — Radi prestopka prevare se je zagovarjal 34letni posestnik Alojzij Grandošek iz Dornave. — Prestopek zoper življenje in telo je zakrivil 27letni posestniški sin Ivan Polegek, ker je 16. marca t. l. v Ritovozu zabolal v desno ramo posestniškega sina Franca Skerbineka. — Ravno isti prestopek ima na vesti 21letni delavec Stefan Vrečko iz Izakovec, ki se obtožuje, da je 4. marca t. l. v Izakovcih ranil Franca Pintariča s sekuro na levi roki. — 28letni delavec Ivan Bojner iz Zagreba se obtožuje, da si je prilastil 2683 Din, ki jih je izvalil od peterih oseb v Slovenski krajini v svrhu plačila parobrodni družbi Royal-Mail-Line v Zagrebu, s čimer je zakrivil prestopke utaje. — Radi prestopka zoper drž. oblaslo se je zagovarjal 32letni drvar Ivan Vivot iz Bistre. — 20letni delavec Matija Režen je dne 17. novembra 1929 v Izakovcih zabolal z nožem Franca Poredoš v levo roko in s tem zakrivil prestopke zoper življenje in telo.

Razsodebo se bile nastopne: Soster na 2 mes. strogega zopora, 1 leto pogojno. Franc Brence na 1 mes. in 7 dni, 1 leto pogojno. Anton Brence na 5 mes. strogega zopora. Drogenik na 14 dni zopora in 1 leto izgube častnih pravic. Razprava proti Grandošku je bila preložena. Polegek je bil obsojen na mesec dni strogega zopora. Vrečko Stefan na 2 mes. zopora, pogojno na 1 leto. Razprava proti Bojnerju je bila preložena. Vivot na 1 mes. zopora, 1 leto pogojno. Režen na 3 mes. zopora, pogojno 1 leto.

□ 12letni samomorilec. V Nadišci pri Sv. Barbari v Slov. gorah se je obesil v hlevu 12letni gostaški sin Janez Kronvogel. Vzrok samomora se bo še dognal. Mati pripoveduje, da je sina malo pokarala, nakar je izginil iz hiše. Po 5 min. ga je našla v hlevu obešenega.

□ Nezgoda pismonosca. Včeraj popoldne je pred Balonovo gostilno na Pobrežju prišel pod motorno kolo 25letni pismonosca Avgust Hrstnik. Do bil je težko poškodbe na vsem telesu. Pripeljali so ga v bolnišnico.

□ Več javnih telefonskih govorilnic. Predvsem pogreša občinstvo javno telefonsko govorilnico v kolodvorskem vestibulu. Proti odškodnini 1 do 2 Din bi se to tudi izplačalo. Tudi se pogreša javen telefon na tako važnem prometnem kraju kakor je n. pr. tezensko dirkališče (hangar). Priporočljivo bi bilo, da se v gostilni poleg hangarja inštalira telefon. Hrvatski in avstrijski turisti pa se zelo čudijo, kako da nimata javnega telefona tako važni planinski postojanki kakor sta n. pr. Mariborska in Ruška koča. Prej ali slej bo vendarle moralo prevladati prepričanje, da je to potrebno; morda celo nujno potrebno.

□ Enim se posreči, drugim ne. Rodi tihotapev je zopet v pretresu. Marijo T. so n. pr. zalotili pri poslu: nosečo dobršen omot saharinika. Izkazalo se bo bržčas, da je krivec nekdo drugi. Ta drugi nekdo, ki ga že imajo zaprtega, pa bo sedel leto dni. To pa zaradi tega, ker ne bo mogel bržčas na lice niesta in brez vsakršnih ceremonij položiti 60.000 dinarčkov. Niso manjše solze to: šestdesetero jurčkov. — Se več pa bo bržčas zdeževalo jurčkov na Olgo T., ženo strojevodje. Tudi radi saharinika. Smolo ima v poslednjem času rod tihotapev.

□ Na delovnem trgu. Nujno išče tukajšnja Borza dela: 2 malarja, 2 vinarja, 8 delavcev, 1 šoferja, 1 kovača, 20 delavcev za vinograde v Novem sadu, 1 kolarja, 2 čevljarja, 2 fotografa, 4 kosce, 1 peka, 10 delavcev za regulacijo Mure, 40 služkinj, 3 sobarice in 3 kuharice.

Fantje in moške z Gorenjskega! V nedeljo dne 13. julija 1930 vsi na zborovanje na Brezje!

Celje

Še iz zadnje seje celjske mestne občinske uprave, Kr. banska uprava je dovolila mestni občini, da najame Din 600.000 posojila za obratni kapital mestne elektrarne ter Din 500.000 za nabavo drobilca za gramoz in cestnega valjarja. Dalje je kr. banska uprava sporočila mestni občini, da občina ni dolžna skrbeti za stanovanje učiteljskim močem, ki so zaposleni v prosvetnem referatu okrajnega načelnstva. — Celjska ekspozitura OUZD je sporočila mestni občini, da bi bil OUZD pripravljen zgraditi v Celju večje poslopje, ki bi služilo uradovim namenom in za stanovanje, ako mu da mestna občina na razpolago stavbeni prostor in ugodne pogoje. Mestna občina bo ponudila OUZD stavbišče med novo hišo »pri kroni« in mestnim gledališčem v brezplačno last, če je OUZD pripravljena vpoštevati sledeče želje občine: stavba mora biti trinadstropna. V njej je treba urediti parne, kadne in pršne kopeli za članstvo urada in tudi za javno uporabo. Zunanost stavbe mora odgovarjati okolici. Mestni občini se mora zagotoviti predodkupna pravica za uradov hišo v Vodnikovi ulici. Stavbišče obsega okrog 800 kv. metrov. — Trojica občinskih svetnikov, dr. Vorišč, dr. Kalan in M. Čepin, je vložila predlog za gradnjo 50–60 cenčnih delavskih stanovanj, v katero svrhu naj bi se zaprosilo SUZOR v Zagrebu za posojilo 5 milijonov dinarjev po 5–6 odstotkov. Finančni odsek je predlog odklonil, ker bi odpadlo na vsako hišico komaj 30.000 Din, a je znano, da stanje hišice na Lanovžu vsaka približno 80.000 Din. Pač pa je finančni odsek mnenja, da je vprašati SUZOR, če bi sploh bilo mogoče za te svrhe dobiti kako posojilo, v kakem znesku ter pod kakšnimi pogoji. V Celju nam manjka javnih pip s pitno vodo. Zato bodo sedaj namestili javne pipe na Krekovem trgu, na Glavnem trgu in na trgu pred novo palačo Ljudske posojilnice, kar se bo zgodilo do 15. julija. — Mestna občina bi morala plačati za vzdrževanje poslopja okrajnega načelnstva Din 120.000. Proti tej zahtevi je občina vložila pritožbo, obenem pa zaprosila notranje ministrstvo, da bo rešitve pritožbe ne zahteva izplačila tega zneska. Ministrstvo je sedaj prošnjo občine odklonilo in občina bi morala plačati. Ker pa nima razpoložljivega denarja, bo obvestila okrajno načelnstvo, da je denar razpoložljiv le v obliki terjatve, ki jih ima občina do vojaškega erarja radi najemnine za vojašnico. — Vedno bolj pereče je vprašanje pomanjkanja vode v mestnem vodovodu. Sedaj bo občina vendarle enkrat resneje zagrabilo to vprašanje. Poiskala bo primerne strokovnjake, s pomočjo katerega bo preiskala teren v bližini mesta z ozirom na možnost dobivanja kvalitativno zadovoljive vode. Ta voda bi se z električno črpalko dvigala v mestni rezervar. Naprava bi stala okoli Din 100.000.

To pač ne bo primerno. V zadnji seji celjske mestne občinske uprave je bilo sklenjeno, da bodo novi drobilci namestili v kamnolomu ob mestnem parku. Sklep je v javnosti izrazil upravičeno gajo. Mestni vrt bo po izvedbi tega sklepa odločno trpel. Lomljenje in drobljenje kamenja v bližini mesta, ki naj bi služilo oddihu in zdravju, je pač povsem neumestno. Še sedaj dela namenom mestnega vrt napotje kolovozna cesta po sredi vrta. Svoj čas se je resno mislilo, da bi jo kako prelozili. In vendar je sedanjí vojni promet na tej cesti malkost. Čim pa prične obratovati kamnolom, bodo posetniki imeli dan na dan priliko prisostvovati voznim transportom gramozja in vsemu, kar je s takimi vožnjami po slabo fundirani cesti združeno. V bližini Celja imamo kamnolomov dovolj in to s kvalitativno boljšim materialom. Naj bi občinski očetje to stvar temeljiteje premislili in naš že itak maloobsežen mestni vrt pustili v miru.

Rogaška slatina

O potrebah Rogaske Slatine se oglašajo zadnje čase neki znani tukajšnji dopisnik v »Juuru«. Delo sedanje uprave hoče omalovaževati s tem, da povzdiguje v nebesa naprave predvojnega nemške uprave. Mi občani ne odrekamo zaslug prejšnji upravi, če tudi bi se bilo pod tedanjimi priilikami lahko marsikaj bolje izvršilo, odločno pa obsojamo trditve dopisnika, da se pod sedanjo upravo ni storilo ničesar, ali če govorimo z dopisnikom, »da je bilo zdravilišče deležno le malih drobtin«. Sedanja uprava je prevzela zdravilišče v času, ko je bilo do skrajnosti izčrpano vsled vojne, med katero je služilo kot bolnica. Kako se je v takih krajih opustošilo in uničevalo vse, kar je prišlo vojakom pod roko, nam je znano. Vse te rane je sedanja uprava zacelila v najkrajšem času. Dvignila obisk do nepričakovane višine in če je danes zdravilišče na najboljšem glasu, je to več ali manj zaslugu sedanje uprave. Zato obsojamo z gorččenostjo te članke, ki imajo pred očmi vse kaj drugega kakor koristi zdravilišča! — Občan.

Šmarje pod Ljubljano

Zupna cerkev je bila deležna v zadnjem času raznih popravil. Prenovljena je bila zakristija, popravljene orgle, sedaj prenavljajo streho zvonika in kot čujemo, se bo po skrbí g. dekana kmalu uredilo še nekaj nujnih reči. Avtomobili na dveh in štirih kolesih divjajo po naši idilični dolini vsak dan v večjem številu. Seveda z divljanjem prahu prinašajo umazanost na hiše in lepo naravo. Želali bi, da vsaj skozi vasi zavrnejo svoj tek, da ne bo nesreče. Stavbeno gibanje (tudi belež) napredek, dasi ne v listi meri kot bi bilo želeli. V okolici Malega vrha sta si postavila lični hišici Tone Trbežar in Miha Habjan. Več novih hiš je v Škofljici in na Grosupljem. Sprememba posesti. Gostilno »pri Martinu« na trgu v Šmarju je kupil na novo njen nekdanji lastnik g. Kužnik. G. Martin se je preselil v Šiško pri Ljubljani. Ugodnima gospodarjema želimo na novih mestih mnogo sreče. Studentje, ki jih je v okraju precej, dobro uživajo počitniški mladostni raj. Nekateri si pa tudi še v trudu in znoju služijo za študij v bodočem letu. Vsi za se nekaj zbirajo, da v delu, igranju in izletih življe nekdanje pravo dijaško življenje med počitnicami na deželi. Letina splošno še dovolj dobro kaže, če bi ne bilo toče, ki je nekatero dele fare močno oškodovala. Seno je bilo letos spravljeno v zelo ugodnem vremenu. Sadja pa ne bo skoro nič.

Kranj

Vojni razpored za obveznike dajalce živine in vozil za l. 1930 se bo vršil za mestno občino kranjsko v nedeljo, dne 13. julija, točno ob 6 zjutraj pri Graiserju na Primskem. K objavi morajo priti vsi obvezniki rojstnih letnikov 1880–1908, ki so služili in odslužili vojašino ter vsi dajalci živine in vozil. K priobitvi niso obvezani priti 1. tuji, ki sicer bivajo v občini, a so pristojni v drugo občino, ali tuji državljani; 2. mlajši obvezniki letnikov 1904–1908, ki spadajo pod naborno dolžnost, in ki so začasno nesposobni; 3. oni, ki so bili spoznani sposobni, pa še niso nastopili kadrovske službe; 4. rezervni oficirji, po novem zakonu priznani invalidi in stalno nesposobni, ako imajo tozadevna potrdila od l. 1920 dalje; 5. živina, vozila in prenosna sredstva. — K razglasitvi morajo priti vsi obvezniki in dajalci popolnoma trezni. Alkohole pijače je obveznikom ta dan prepovedano točiti.

»Ljudski oder v Kranju« bo kot predpripravo na jesensko sezono priredil v kratkem dramatični tečaj. Obiskovalci tečaja se še vedno sprejemajo in naj se zglase v nedeljo, dne 13. julija, od 9 do 11 dopoldne v knjižnici Ljudskega doma v Kranju.

Novo mesto

Podružnica »Slovenca« Novo mesto, Ljubljanska cesta poleg trgovine J. Krajec nasled. sprejema: dopise, inserate, naročnino, male oglase itd. Posluje za pet časopisov in sicer: »Slovenca«, »Domoljube«, »Bogoljube«, »Slovenski list« in »Ilustracije«. Vse imenovane časopise ima podružnica tudi v prodaji. V vseh oziirih doli vsakdo točne informacije med uradnimi urami od 8 do 12 dopoldne in od 14 do 18 popoldne, v nedeljo pa od 9 do 12 dopoldne.

Tovarna perila, ki jo gradi nasproti starega pokopališča industrijec g. Joško Povh, bo kmalu izgotovljena, in kakor čujemo, bo 15. julija pričela že delno obratovati. — Tovarna je zelo lepa stavba in stoji na eni najbolj prometnih točk. Dolga je 50 m. Za delovno osebje je oskrbljeno vse najmodernejše. Imeli bodo svoje sobe za oddih, umivalnico, kopalnico za mrzlo in gorko vodo ter prho. Tovarna ima svojo lastno elektrarno in centralno kurjavo na vročo vodo. Vsi prostori v tovarni so veliki, svetli in urejeni po higijskih predpisih. S to tovarno bo naše mesto zopet veliko pridobilo, bodisi v gospodarskem, kakor tudi v drugih oziirih. — Ko bo staro pokopališče spremenjeno v park, ter bo cesta speljana preko parka, bo to gotovo najlepši del mesta.

Na steklo slikane starišne slike. Kogar zanima stara umetnost ali slikanje na steklo, naj si ogleda v Irči vasi pri Novem mestu zbirko takih slik pri g. Kolencu Florjancu, ki jih ima v svoji hiši v prednji veliki sobi po vseh starih stenah in po celem stropu. Dobil je slike po različnih kraljih, koder je potoval. Večina teh slik je Marijinih, ki imajo vse nenavadno veliko zlata na sebi.

Škofja Loka

Preprečena nesreča pri kopanju. Na okraj je za kopanje res izredno prikladen. Ni nam treba napraviti niti 5 minut pota, pa smo že pri enem ali drugem kopališču. Celo vodo lahko izbiramo: ali se grem kopat v Poljanščico, ki je izredno topla, ali pa v 2°–3° hladnejšo Selščico. Vsepolno je zato pri obeh rekah otroci, ki se sami, brez skrbnega varstva kopljejo ves božji popoldan. Tako se je preteklo nedeljo kopala družba deklet tam pri »Krevslove« mlino v Selščici. Med družbo je bila tudi devetletna Ažman A. od Sv. Duha pri Škofji Loki. Dasi ni še znala plavati, je vendar zabredla v pregloboko vodo, kjer bi bila utonila, da niso zabele druge deklice klicati na pomoč. Na otročki klic je takoj prihitel g. Leben, ki je otroka še pravčasno rešil iz vode in ga z umetnim dihanjem vzbudil k življenju. Upamo da bo starša ta dogodek izučil, da ne bodo več pošiljali otrok brez varstva v vodo.

Občni zbor gledališkega odseka. Pretekli petek se je vršil občni zbor gledališkega odseka Katoli. prev. društva. Pri poročilih posameznih funkcijarjev smo čuli o delu, ki ga je odsek izvršil v prošli sezoni 1929–30. Da so bila ta poročila povoljna, je dokazal občni zbor s tem, da je ponovno izvolil stari odbor s predsednikom g. Pleninom Lovrom. Občni zbor je sklenil, da bo v prihodnji sezoni uprizoril 7 predstav, ki bodo lepo razvrščene v enakih presledkih. Poskrbel bo za nove suflite in, če bo le mogoče, napravil na odru zavese iz blega. V zadregi pa je bil odsek radi iger samih in neki režiser je radi majhnega števila dobrih slovenskih del dejal, da bo treba prestavljati.

Cerknica

Smrtna kosa. V ponedeljek 7. t. m. je pri nas zazvonilo kar dvema mrličema. Dopoldne Janca Ottoničarju, cerkovniku v Podslivnici, ki je umrl v nedeljo zvečer, in pa Cerkničanki Mariji Turšič, ki je bila stara že 82 let. — V Cerknici živi še okrog 20 ljudi, ki so stari že 80 let. Pa drugi hitreje umirajo kakor te korenine.

Stari trg pri Ložu

Znano slabe ceste se polagoma izboljšujejo. vendar vzlic najboljši volji cestne in občinske uprave vsled nezadostnih sredstev še menda dolgo ne bodo dobre.

Več Amerikancev, tukajšnjih domačinov, je za nekaj tednov obiskalo loško dolino. S svojim zgledom in prihranjenimi dolarji ugodno vplivajo na svojo staro »kontro«. Brata Intihar in Pudoob sta prejšnjo nedeljo pogostila svoje sorodnike in prijatelje v domači hiši.

Gorenje jezero, ki je pred dvema letoma pogorelo, je že popolnoma na novo zgrajeno; nekateri posestniki grade le še belonska gnojšča. Jezero je po požaru postalo po svoji obnovitvi vzorna kmet-ska vas.

V meslu Lož so občinska uprava in nekateri posestniki izboljšali nekatera pota, stopnišča, oporne zidove, razširjali pa še pokopališče in urejujejo gnojšča.

Nabor v Ložu, letos tretjič, je potrdil zelo mnogo fantov, ki so se veselo in pogumno postavljali, a dostojno in trezno. Vojaška komisija je pohvalno priznala, da tudi »najrjakejši« vsi pravčasno in trezni. Prav tako, — naj se svet poboljša!

Krško

Odlikovanje poštnega upravnika. Dne 5. t. m. je prisel v Krško zastopnik poštne direkcije g. dr. Lamut in izročil na slovesen način ob navzočnosti vsega poštnega osebja upravniku g. Francu Pavšiču red sv. Save V. razreda in priznanje zaslug, ki si jih je odlikovanec pridobil v težavni poštni službi. Splošno priljubljenemu g. upravniku iskreno čestitamo k odlikovanju!

Vl. Pušenjak, finančni referent mesta Maribor.

Zakon o finansiranju samouprav

Ko je l. 1926 prevzel dr. Bogdan Markovič, sedaj predsednik privil. agrarne banke v Belgradu, resor ministra financ, je dal takoj drugi dan pravce državnim finančni politiki. Priznal je odkrito, da so davčna bremena v državi prevelika in da so davkoplačevalci v posameznih delih države neenakoma obdani. Dr. Bogdan Markovič je bil prvi minister, ki je dosledno svoji izjavi začel z zniževanjem direktnih in indirektnih davkov. Dr. Bogdan Markovič si je pa tudi prizadeval doseči izjedenenje davkov v celi državi, zato je z vsemi silami deloval na to, da smo dobili enoten davčni zakon. Škoda, da ni pripustilo slabo zdravje dr. B. Markoviču, da bi izvršil svoj veliki načrt za finančno ozdravitev naše države; mnogo težko, katere smo prestali, oziroma nas še tarejo, bi ne bilo, naše finance bi bile že pred 2 letoma urejene. Finančni minister dr. B. Markovič je opetovano priznal, da tlačijo celo naše gospodarstvo ne samo neznosna državna bremena, ampak da je tudi obremenitev od strani samouprav, osobito občin, pretirana, da treba urediti ne samo državne direktne davke, ampak tudi ostale dajatve, osobito bremena, katere nalagajo davkoplačevalcem občine. Ko se je l. 1927 in 1928 pretresal davčni zakon, so člani davčnega odbora Nar. skupščine zahtevali, da naj vlada predloži i zakon o finansiranju samouprav, da se bode vedelo, katere davčne vire in do katke viskosti smejo uporabljati občine in druge samoupravne jedinice, v obče zakon, s katerim se bode uredilo finansiranje samouprav. Ko se je meseca decembra 1928 v finančnem odboru Nar. skupščine vršila načelna debata o proračunu za l. 1929–30 je pisec članka ponovno zahteval, da se naj čimprej predloži zakon o finansiranju samouprav, kateri predlog je osvojil cel finančni odbor. Finančni minister dr. N. Subotić je v imenu vlade obljubil, da bo delal na to, da se predloži zakon o finansiranju samouprav.

Zakon se žalibog še do danes ni predložil, pač pa so se vprašanja tičeča se finansiranja samouprav reševala v posameznih členih finančnega zakona, oziroma se zadnji čas rešuje.

Vprašanje 5%-inih bosanskih posojil iz leta 1914 je, kot se poroča urejeno s tem, da je med našo vlado in Dresdner Bank, ki je bila emisijski zavod, bil dosežen sporazum. Pregovori so se vodili že dalj časa, bili pa so odgojeni do rešitve vprašanja francoskih predvojnih dolgov.

Ugodnosti za izvoznike lesa v reški luki. Kot poroča Jug. Lloyd, bo izvoznikom lesa od »Magazini Generali« v Reki dovoljena refakcija, ki je določena na 6 lir za tono lesa, ki se bo tovoril na »Scalo legnami« v češki svobodni luki, na 3 lire za tono lesa, ki se bo tovoril v državnih skladiščih in na 1.50 za les, ki se bo prekal na pomolu. Namen teh refakcij je, da se z njimi čim več izvoza lesa odtegne Sušaku in pritegne na Reko. Ugodnosti so take, da bodo pomenile za Sušak nevarno konkurenco. Naša država bo morala na vsak način podvzeti protiukrepe, da se paralizira vpliv te konkurence.

Agrarne premije v Avstriji. Ker ni mogoče vsled odpora vseh gospodarskih interesentov izvesti davka na moko, je bil sedaj parlament predložen načrt, da se zvišajo davke na pivo in sladkor ter prometni davke. Novi davki bodo sprejeti v parlamentu najbrže še ta teden. Iz donosa teh davkov bo država dovolila kmetom, ki pridelujejo žito, posebne premije v znesku 40 milij. šilingov. Agrarni krogi se prizadevajo, da dosežejo premije tudi za živinorejce. Tudi ta zahteva ni naletele na noben odpor.

Izvoz štajerskega sadja v južno Nemčijo. Ker bo sadna letina v južni Nemčiji slaba, so se začeli sadni trgovci zanimati za uvoz sadja iz južne Štajerske. Popravševanje je predvsem za mošeno sadje. Sadna letina na štajerskem letos ne bo ravno obilna, za to smemo pričakovati, da se bo dalo sadje ugodno prodati.

Dobave. Gradbeni oddel. ravn. drž. žel. v Ljubljani sprejema do 15. julija t. l. ponudbe glede dobave 30.000 komadov zidne opeke, raznih nosilcev, pasnic, železa, zakovic, matic, vijakov, verig, lesa ter glede oddaje pleskanja mostu čez Dravo; do 18. julija t. l. pa glede dobave raznih barv, svinčenega minija, lanenega linaže in sekativa. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Ravn. drž. rudnika Velenje sprejema do 24. julija t. l. ponudbe glede dobave 300 kg ječmenove kaše, 1000 kg ječmenove kave in 300 kg papirnatih vreč; do 28. julija t. l. glede dobave 1000 m kablja v gumijasti cevi in 9 komadov različnih baterij. — Ravn. drž. rudnika Kreka sprejema do 25. julija t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala za transformator ter glede dobave števecv, voltmetrov in ampermetrov. — Ravn. drž. rudnika Senjski Rudnik sprejema do 28. julija t. l. ponudbe glede dobave gaterja. — Dne 26. julija t. l. se bo vršila pri Upravi policije v Sarajevu oteralna licitacija glede dobave 10.000 kg ovsa. — Dne 25. julija t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddel. Ministrstva za zgradbe v Belgradu oteralna licitacija glede dobave telegrafsko-telefonskih aparatov in materiala. — (Oglaš so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Borza

Dne 9. julija 1930.

DENAR

Promet je bil danes manjši, največ ga je bilo v devizni London, v drugih devizah je prišlo le do neznatnih zaključkov. Devize je dala Narodna banka.

Ljubljana. (O oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2269.50 bl., Berlin 1344.50–1347.50 (1346), Bruselj 788.71 bl., Budimpešta 988.50 bl., Curih 1094.50–1097.50 (1095.90), Dunaj 795.44–798.44 (796.94), London 274.14–274.94 (274.54), New York 56.315 bl., Pariz 221.95 bl., Praga 167.40 bl., Trst 294.57–296.57 (295.57).

Zagreb. Amsterdam 2269.50 bl., Berlin 1344.50–1347.50 bl., Bruselj 787.71 bl., Budimpešta 988.50 bl., Curih 1094.40–1097.40, Dunaj 795.44–798.44, London 274.14–274.94, New York 56.215–56.415, Pariz 220.95–222.95, Praga 167–167.80, Trst 294.388–296.388. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal 6.5 milj. Din.

Belgrad. Berlin 1344.50–1347.50, Budimpešta 487–990, Curih 1094.40–1097.40, Dunaj 795.44–798.44, London 274.14–274.54, New York 56.2150–56.7450, Pariz 220.95–222.95, Praga 167–167.80.

Curih. Belgrad 9.125, Amsterdam 207.05, Berlin 122.79, Bruselj 71.95, Budimpešta 90.20, Bukarest 3.06, Carigrad 2.44, Dunaj 72.705, London 25.0125, Madrid 60.25, New York 514.825, Pariz 20.255, Praga 15.27, Sofija 3.74, Trst 26.96, Varšava 57.75, Kopenhagen 138, Helsingfors 12.965, Atene 6.68, Oslo 138, Stockholm 138.40.

jejo z naredbami finančnega ministrstva mesta da bi se cel kompleks vprašanj rešil z zakonom. Posledice niso izostale; težkoče so imele pri budžetiranju in te težkoče so od leta do leta večje, občine, osobito mestne občine, težkoče imajo cestni odbori, težkoče so imele oblastne samouprave, težkoče imajo banovine. Edino oblasna odbora v Sloveniji, ki sta pri budžetiranju nastopila drugo pot ko ostali oblastni odbori, sta brez doklad na posamezne vrste državnih davkov, brez občutnega obdajanja širokih slojev ljudstva, našla kritje za svoje potrebščine in dokazala, da treba dati samoupravnim edinicam možnost, da samostojno urejujejo svoje finance, dokler se z zakonom ne uredi finansiranje samouprav. Dravska banovina ni imela tako srečne roke pri sestavi proračuna ko prejšnji dve oblasti, njer proračun ne zadovolji prav nikogar; banovina je naložila 40 odstotno doklado na vse državne davke, dočim so druge banovine razum ene naložile nižje doklade.

Mesto zakona o finansiranju samouprav pa se je s finančnimi zakoni in raznimi ministrskimi naredbami oteževalo budžetiranje samoupravnih edinic, osobito občin, ker se ni prav nič oziralo na gospodarske razmere in na potrebe posameznih občin. Pa ne samo to! Razni novi zakoni so nalagali občinam razna nova in to občutna bremena, katerih občine prej niso poznale. Z raznimi zakoni se je mestnim občinam naložilo vzdrževanje policije, katero je prej vzdrževala država, plačevanje stanarine učitelstvu, plačevanje nagrad za punk veronauka veroučiteljem, prispevek k vzdrževanju bolnic. Država ni nobenih svojih dohodkov predkazala občinam, nasprotno je v finančnem zakonu maksimirala doklade na državne davke, omejevala višino trošarin, katero sme pobirati občina od alkoholnih pijač, kar je pozneje spet spremenila, prepovedala diferenciranje občin, doklad na državne davke in nazadnje pred kratkim ukinila gostaščino (obč. doklado na najemnine), ki tvori znaten vir dohodkov za vsako mestno občino.

(Dalje prihodnjic.)

VREDNOSTNI PAPIRJI

Ljubljana. 8% Bler. pos. 95.50 bl., 7% Bler. pos. 84.75 bl., Celjska pos. 160 den., Ljublj. kred. 122 den., Prastrediona 905 den., Kred. zavod 170 den., Vevče 126 den., Stavbna 40 den., Sešir 105 den., Ruše 280–300.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 86–87, agrari 53.50 den., vojna škoda ar. 432.50–433 (433), kas. 432.50–433, jul. 433 bl., avg. 433 bl., sep. 433 bl., okt. 433 bl., nov. 433 bl., dec. 432.50–433 (433). 8% Blerovo pos. 95–95.50, 7% Blerovo pos. 84.35–85.025, 7% pos. Drž. hip. banke 83.875–84.125, 6% begl. obv. 75 den. — Bančne delnice: Ravna gora 75 den., Hrvatska 50 den., Katolička 36–38, Poljo 57.50–58 (57.50), Kreditna 96 den., Union 192.25–192.50 (192–192.25), Jugo 77–78, Lj. kred. 122 den., Medjunarodna 63 den., Narodna 8200 den., Obrina 36 den., Prastrediona 900–910 (905–910), Etno 150 den., Srbska 185–190, Zemaljska 134–135 (133–134). — Industrijske delnice: Nar. sum. 25 den., Guttmann 165 bl., Slaveks 64–65, Slavonija 200 den., Nasice 1300, Danica 109–115, Pivara Sar. 150 den., Drava 210–228, Sečeraň, Osjek 331–340, Nar. ml. 20 den., Osj. ljev. 175 den., Brod vag. 110–115, Union 115–125, Vevče 126 den., Isis 33–40, Ragusa 400 bl., Oceania 205–230, Jadr. plov. 500 den., Trboveljska 406–414 (413), Cement Split 500–530.

Belgrad. Narodna banka zaklj. 8270 (10 kom.), 7% inv. pos. zaklj. 89, agrari 53.50–56, vojna škoda 433–440, 7% Bler. pos. 80, 7% pos. Drž. hip. banke 85.50–86, Založ. banka 530–580.

Dunaj. Don. sav. jadr. 92.65, Wiener Bankverein 18, Bodencredit 47.50, Creditanstalt 159, Zivno 23.60, Alpine 23.15, Trboveljska 50.10, Leykam 4.50, Rima Murany 83.55.

Žito

Danes je ostal položaj na našem domačem žitnem trgu popolnoma neizpremenjen. Velik je promet z novo pšenico, ki se plačuje nekoliko bolje, t. j. 170–172.50 gornjebačka nakladalna postaja za promptno dobavo. Vsi ostali predmeti so neizpremenjeni.

Ljubljana. Notacije v Ljubljani so nespremenjene. Zaključenih je bilo 7 vagonov pšenice.

Tendenci je nespremenjeno čvrsta. Novi Sad. Pšenica nova: baska 78 kg 165.50–167.50, gornjebačka 78 kg 170–175, gornjebanat-ska 78 kg 162.50–167.50, sremska 78 kg 160–165. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenice 71 vagonov, koruze 28 vagonov, moke 8 vagonov, otro brov 11 vagonov. Tendenci stalna.

Budimpešta. Tendenci mirna. Promet živahen okt. 18.84–19.02, zaklj. 18.84–18.85, Rž: okt. 12.05–12.32, zaklj. 12.19–12.20, Koruza: jul. 15.17–15.32, zaklj. 15.31–15.32, avg. 15.14–15.35, zaklj. 15.32–15.34, transit jul. 13–13.05, zaklj. 13.05–13.10, avg. 13.15–13.35, zaklj. 13.20–13.25.

Les

Eksekutivno je bilo prodanih 100 kub. m hrastovih tramov raznih dimenzij, cena 700 Din za m; 50 kub. m hrastovih tramov raznih dimenzij 1250 Din; ca. 50 kub. m, bukovih neobrobjenih plohov, cena 200 Din, 1 vagon orehovih plohov, cena 500 Din za kub. m; 14 kub. m hrastovih podnic, cena 500 Din.

Tendenci nespremenjena. Popravševanje je za ca. 40 kub. m bukovih in za macesnov plohe; ponudbe pa so za 1 do 2 vagona hrastovih podnic, 1 vagon črnega gabra in 1 vagon orehovih hlodov

Živina

Na mariborski živinski sejum od 8. t. m. je bilo prigranjen 26 konj, 27 bikov, 210 volov, 286 krav in 22 telet, skupno 671 komadov. Prodanih je bilo 318 komadov, od teh 8 za izvoz v Avstrijo. Cene so bile sledeče (za kg žive teže): debeli voli 8–8.50, poldebili 6–7, plemenski voli 5–7, biki za klanje 6.50–9, klavne krave debele 6–7, plemenske krave 5.50–6, krave za klobasarije 4–5.50, molzne krave 6–8, breje krave 6–8, mlada živina 6–8.75, teleta 10–13.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za duhovnike so v Domu od 14. do 18. julija. Prijavite se pravčasno!

Naročite »Slovenca«!

Vsaka riba svoj zdravnik

Ce se vozimo s čolnom po reki ali jezeru, naletimo včasih med trstjem in ločjem, na kakem zavarovanem prostorku, na posamezno, mirno stoječo ali pa počasi sem in tja plavačo ribico. Sama si je bila cdredila nekaj dni bolnišnice. Ce jo natančneje ogledamo, najdemo na taki ribici vedno kako poškodbo, ulje ali pa praske na repu ali hrbtu: V zadnjem trenutku je bila ušla zobem kake roparice. Ločena od svojih zdravih sester in živahnega vrvenja, čaka bolnica v tihoi in miru na svoje ozdravljenje.

Morda poznajo ribe tudi še druga zdravilna pota in sredstva: sestavo vode, tokove, vodna zelišča itd. To je danes še neodkrito, a ljubitelji narave utegnejo sčasoma še marsičemu priti do dna. Toliko je že danes gotovo,

Sir Arthur Conan Doyle, slavní škotski pisatelj detektivskih romanov (Sherlok Holmes), ki je te dni v Londonu umrl v starosti 71 let.

da so mnoge ribe izredno spretni usni in vratni zdravniki. Vsekakor samo zase. Kajti da bi riba ribi pomagala, manjkajo luskačem predvsem že pomožna sredstva.

Včasih se seveda zdi, kakor bi čutili vodni prebivalci drug z drugim sočutje in bi si hoteli pomagati. Tako včasih ribi, ki se je vjela na trnek in jo vleče ribič kljub vsemu njenemu odporu proti bregu, verno sledi njen tovariš in brat. Zdi se, kakor bi hotel biti drugu v pomoč, ga vsaj tolažiti. Toda stvar je v resnici čisto drugačna. Svobodni tovariš marveč meni, da je njegov drug ujel prevelik zalogaj, ki ga ne zmore izlepa. Zato mu sledi, ker upa, da bo slednjič tudi zanj kaj odpadlo. Da je temu res tako, nas najbolj prepriča dejstvo, da se navidezni ribji »samaritan« zelo rad ujame na drugi manjši trnek, ki visi višje na ribnici, tako da ima ribič dvojni plen. V nikdar mirujočem, hladnem vodnem elementu bi pač zaman iskali sočutja in ljubezni: do bližnjega.

So pa tudi med ribami slabi doktorji. To so predvsem ribe, ki imajo mesnata usta. Tako se n. pr. mrena in linj zelo težko oprostita trneka. Ce se pa kakemu ribičkemu šušmarju vrvica odtrga, potem pač tudi te ribe toliko časa drgnejo po kakem lesu ali kamenju, da se rešijo trneka. Zato tudi mrena, čim se je ujela, siloma plane v globino ter z repom udarja po vrvici, da bi se ta utrgala. — Tudi postrv se zelo težko osvobodí trneka. Stresa in trga se na vse načine in večinoma sili na dno.

Mnogo lažje delo ima bliskovito urni lipan. Zavaruje se že z nezvestno profilakto. Vrže se na mušico tako bliskovito, da ukani vsakega nespretnega. Razen tega prime vado večinoma tako previdno, samo s skrajnimi končicami ustnic, da se tistih par vlaken takoj pretrga, čim ribič potegne. Lipan je zopet prost, a rana se mu v najkrajšem času zaceli. A tudi če je spreten ribič dobil lipana pravilno, to je globoko na trnek, zaradi tega riba še davno ni njegova. Najprvo se skuša lipan rešiti z divjim obsežnim beganjem; če pri tem

ne uspe, se začne metati kvišku. Vsak tak skok mu more prinesiti svobodo. Se-le če je omagal in se vlegel po strani, je igra zanj izgubljena.

Na čisto drug način si skuša pomagati njegov veliki bratranec: sulec. Sulec ima trdo in neobčutljivo žrelo, zato se brani mnogo nasilneje. Trnek skuša dobiti med zobe in ga zdrobiti. Če je trnek majhen in krhek, se mu bo ta umetnija večinoma posrečila. A celo proti dobremu materialu utegne nemalokrat ostati zmagovalce. Ce se mu ne posreči zgrižiti trneka, potem skuša pretrgati vrvico: sunek za sunkom sledi, valja se kakor pobesnel satan in se do zadnjega ne uda; še na suhem se srdito poganja kvišku.

Najbajneše umetnije, da si izoperira trnek, pa zna ščuka. Če je vrvica na prožni šibi, je mogoče tudi gibko ščukino žrelo krotiti. Ce pa loviš na jezeru ali široki reki s samo vrvico, ki se vleče za čolnom, potem boš izkusil stvari, da boš kar zijal. Predno moreš potegniti ribo do čolna, je že dvajset metrov pred čolnom, napravi par skokov v zrak — pa zbogom! Ce pa si privlekel ribo morda že blizu do čolna, a je še bojevit in krepka, se v zadnjem hipu vrže v globino in je naslednji trenutek prosta.

Ribič se jezi in misli, da je bila ščuka slabo prišla in je le slabo tičala na terneku. To pa nikakor ni vselej resnica. Skoraj vse te ubegle ščuke so bile dobro prijele in če bi jih bili dobili v čoln, bi se bili najbrže lep čas trudili, predno bi jim bili oprostili trnek iz žrela. Ce so kljub temu ušle, je treba to pripisati dejstvu, da imajo ščuke veliko, koščeno žrelo in vrhu tega nenavadno spretnost, da se oprostite tudi krepko zataknjenega trneka.

Pa tudi drugače znajo ribe skrbeti za svoje zdravje. Poleti, ko na vodi in obrežnem grmovju vse miglja muh in mušic, ujamemo lipane, katerih želodec je prenatrpan z mušicami in hrošči. Toda poleg tega najdemo v njegovem želodcu tudi najdrobnejši rečni pesek. Ta pač ni prišel v ribji želodec pri lovu na muhe, ki se odigrava na vodni površini. Jasno je, da si je lipan namenoma in s prevdankom poiskal peska na dnu. Čemu in zakaj? Iz istega namena, kakor tudi ptičji rod zoblje pesek: zaradi boljše prebave.

Posebnih zdravstvenih pravil se drže ribe v ujetništvu: ščuka se strogo posti, da — včasih celo izbruha ribice, ki jih je bila malo preje v svobodi požrla. Tako se ji zgnjusi ujetništvo. So pa druge roparice, ki jim ujetništvo prav nič ne pokvari teka. Tako moremo n. pr. pri postvi doživeti, da v tesni posodi, v katero smo jo spravili, požre vado, ki nam je še ostala. Lahko si je misliti, koliko taka riba požre v svobodi. Včasih vsekakor tudi roparice njihovo žrelo pusti na cedilu: na kakí preveliki ribi, miši ali žabi, ki je ne morejo spraviti iz žrela ne doli ne gori, se zaduše. Pa to so izredno redki slučaji.

V žimnici poskusil pobegniti

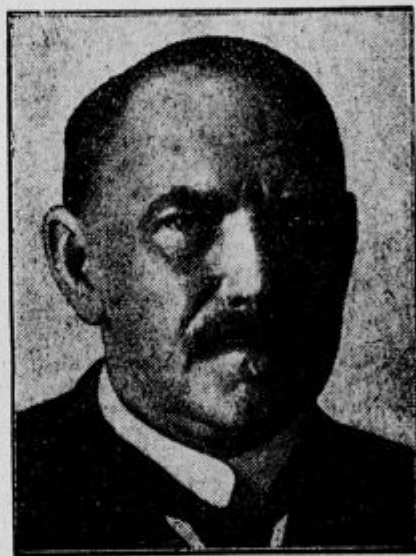
Neki prosluli newyorški vlomilec, ki je imel v kaznilnici Sing-Sing odsedeti 25 let, je te dni poskusil drzen pobež, ki bi se mu kmalu posrečil. V tamkajšnji delavnici delajo kaznjenci med drugim tudi žimnice in na tako žimnico je vrgel vlomilec svoje karte. Kljub nevarnosti, ki mu je grozila, — saj bi se lahko v žimnici zadušil —, je vendar pustil, da so ga tovariši zašili v žimnico. Tam je ležal nekaj ur, dokler niso naložili žimnice na tovorni avto. V ozkem prostoru in vročini je silno trpel, toda bližala se mu je svoboda, ki bi jo tudi kmalu dosegel, če se ne bi vrtarju zazdela žimnica sumljiva, zakaj bila je precej čudno zveržena. Ustavil je avto in pokazal žimnico raynatelju kaznilnice, ki jo je dal razparati. In so našli v njej vlomilca, ki je torej zastoj prestal toliko trpljenja.

Anglija zna reprezentirati. Angleški prestolonaslednik se pelje s predsednikom Brazilije dr. Prestesom s kolodvora, kjer se je vršil slovesen sprejem, po londonskih ulicah v kraljevo palačo. Na sliki je na levi predsednik dr. Prestes (v civilni obleki), na desni pa prestolonaslednik.

Viseči stolp v Pizi

Italijanski krogi za zavarovanje zgodovinskih znamenitosti imajo zadnje čase precej skrbí glede visečega stolpa v Pizi. Vlada je imenovala posebno komisijo, da natančno pregleda stanje visečega stolpa, in ta je te dni izročila ministrskemu svetu svoje poročilo. Poročilo te komisije je v nasprotju s prejšnjimi optimističnimi poročili, ker pravi, da je potrebna takojšnja pomoč. V zadnjih desetih letih se je stolp nagnil za en centimeter, in to radi nezadostne moči temelja in pa radi popuščanja gornjih plasti zemljišča. Komisija predlaga, naj se okrog stolpa ubrizga cement, ki pa bi moral biti posebno močno sestavljen. S tem bi se preprečilo škodljivo delovanje podzemnih voda in zgodovinska stavba bi bila ohranjena še za nekaj stoletij.

Senator Svinhufvud, novi šjnski ministrski predsednik.

Pes - tihotapec demantov

Ce stopimo v kak policijski muzej, kjer so razstavljene vse dosedaj uporabljene iznajdbe na polju tihotapstva, mislimo, da bomo videli kovčke z dvojnim dnom, damske čevlje z votlimi petami, dalje moške čevlje s praznino med podplatí itd. Da pa temu ni tako, nas uči nezgoda, vzhodnoafriške dijamantne družbe, katero je neki pustolovec olajšal za množino demantov v vrednosti dveh milijonov funtov. Bil je to delavec te družbe. Družba ima zaposlenih precej delavcev in ker so med njimi tudi ljudje sumljivega porekla, vsakega delavca natančno preiščejo, preden odide z dela. Tako ne more zginiti niti najmanjši drobec demanta. O' Bryan, tako je ime temu pustolovcu, je to dobro vedel in ni niti poskušal, da bi na ta način odnesel kak demant. Bilo bi brezuspešno. Čakal je le na ugodno priliko in ta se mu je ponudila, ko se je seznanil z nekim črnim natakarnjem, kateremu je zaupal svoj načrt. Črnc je imel psa. Psi nosijo pozimi razna oblačila, bodisi pletenine ali jopice ali kar si že bodi. In tako je dal tudi črnc napraviti za svojega psa tako oblačilo, seveda ne iz ljubezni do trpeče živali, ampak čisto iz drugih vzrokov. Ni pa dal napraviti kakega jopiča ali pa ogrinjala, ampak natančen posnetek njegove kože z dlako vred. Ta druga koža, ki se je dala gladko potegniti s psa, če je bilo treba, pa je imela na svoji notranji strani žep in v te žep je skril O' Bryan ukradene demante. Psa je spravil v neko jamo in ga potem vpričo drugih navidezno zapodil. Pes pa je bil dobro dresiran in je tekel naravnost k svojemu gospodarju. Tu sta potegnili z njega kožo, pobrala iz nje demante in izginila. Ko so tatvino odkrili, sta bila že daleč za gorami in ju do sedaj še niso našli.

Judovsko pismo

V ruskem listu »Novoe Vremja« z dne 3. julija t. l. je napisal Jud H. Celevič iz Berlina zanimiv članek. V začetku prosi, da bi urednik priobčil njegovo pismo ter pravi, da je star in z eno nogo že v grobu. In ob robu groba hoče nekaj povedati, kar že mnogo let nje-

govega begunstva muči njegovo vest in je o tem že večkrat govoril v krogih ruskih Judov. Potem opisuje, kaka grozodejstva so uganjali in uganjajo boljševiki v Rusiji in da so proti tem grozodejstvom nastopile razne cerkve in parlamenti. Proti koncu pa pravi: »In vsa ta grozodejstva se uganjajo z udeležbo Judov in njihovega denarja. Čas je, čas je že davno to moško priznati in nemudoma popraviti to sramoto. Vsak dan čitam v vseh judovskih listih ganljive vzdihne o skorajšnji povrnitvi v domovino, a jaz ničesar ne vidim, da bi se na to kaj delalo z judovskimi rokami. Nazadnje razumem, kak strašen krik se more vzdigniti v evropskem časopisju, ker so se pojavile te moje iskrene vrstice. A mene to ne spravi v zadrego, tudi to ne, če me prištevajo v razred »antisemitov«, ker mnogi poznajo mene in moje dolgo življenje. Vsem tem judovskim kričanjem in njih nejudovskim sodrugom imam mnogo povedati. Čeprav s težkim srcem... In zdaj končujem to moje prvo odprto pismo z gorečim pozivom vsem poštenim Judom: Spametujte se, ustavite se in hitite na pomoč ruskemu narodu, da bomo, ko Rusija vstane od mrtvih, tudi mi imeli pravico iti v očetovski dom in sicer po pravih borilcev za njeno svobodo.«

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 10. julija: 12.30 Plošče. — 13.00 Časovna napoved, borza. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 18.30 Koncert radio orkestra. — 19.30 Dr. Lojze Čampa: Nov kazenski zakon. 20.15 Jugoslovanski večer. Oddajajo postaje: Belgrad, Zagreb in Ljubljana. — 22.00 Poročila, nato prenos z Bleda.

Petek, 11. julija. 12.30 Plošče, 13.00 Časovna napoved borza. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 18.30 Koncert radio orkestra. 19.30 Gospodinjska ura, gđc. Anica Lebarjeva. 20.00 Prenos iz Münchena. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Drugi programi:

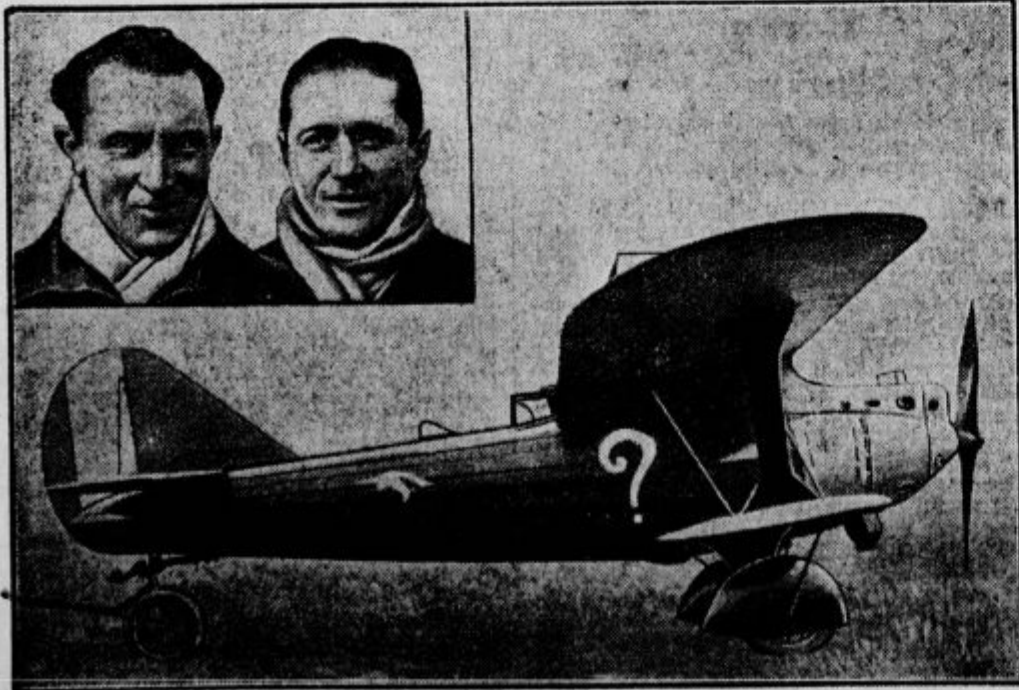
Petek, 11. julija.

Belgrad: 19.30 Večerni koncert radio-kvarteta. Puccini: Turandot, operna fantazija. 20.10 Koncert narodnih pesmi. 20.45 Prenos iz Münchena. 22.15 Koncert ruskih balalajk. — **Budapest:** 17.30 Koncert vojaške godbe. 19.00 Narodne pesmi na klavir. 19.30 Pevski koncert. 20.10 Veseli večer, nato koncert ciganskega orkestra. — **Dunaj:** 20.05 Koncert orkestra na mandolino. 21.05 Pevski koncert, nato koncert zabavne glasbe. — **Milan:** 19.30 Večerni koncert seksteta. 20.40 Simfonični koncert. 23.00 Poročila, nato zabavna glasba. — **Praga:** 20.00 Pevski koncert. 21.00 Zabavna ura. 21.30 Koncert kvinteta. — **Langenberg:** 20.00 Večerni koncert orkestra. 21.02 »Bakhus v Toscani«, opereta. — **Berlin:** 20.00 Moderne in ljudske avstrijske pesmi. 21.00 Koncert tgodalnega kvarteta. — **Katovice:** 20.15 Simfonični koncert. 22.30 Zabavni koncert. — **Toulouse:** 19.45 Koncert orkestra. 20.15 Koncert operne glasbe. 20.40 Večerni koncert zabavne glasbe. 21.00 Zabavni koncert. — **M. Ostrava:** 19.35 Koncert orkestra na pihala. 20.45 Koncert pesmi. 21.00 Narodne pesmi. 21.30 Koncert kvinteta.

Iz angleške kaznilnice.

»Zelo se moti, kdor misli, da v Angliji vsi ljudje zajtrkujejo laica in sunko!«

Pred novim prekoceanskim poletom. Znana francoska letalca Costes (desno) in Bellonte (levo), bivša rekorderja v letu brez uredstanka, bosta te dni s svojim letalom »X« v Parizu startala k poletu čez Atlantski ocean.

Pismo iz Belgrada

Predvčerajšnjim se je zaključil belgradski knjižni sejem, o katerem sem na tem mestu že enkrat poročal. Danes bi rad samo v par stavkih označil njegov uspeh. Dasi je bil to naš prvi, organizacijsko ne najefektnije izpeljan knjižni sejem, in če poudarim še (sicer navede zunanji vzrok, ki pa mnogo pomeni!) da je bil prirejen v drugi, posebej pri srednjih stanovih in uradništvu (ki so pa poleg dijaštva v tem sejmju najaktivnejše sodelovali!), ki živi od šibke plače, več ali manj suhi mesečni polovici, je kljub temu dosegel na eni strani materialni, na drugi pa še večji moralni uspeh. Po izjavah posameznih založnikov je bilo na semenje dni prodano štirikrat več knjig kot sicer. Sejem je torej očitno pokazal, da zanimanje za knjigo zadnja leta ni padlo, da so stare simpatije ostale, samo nekam prikrile, potuhnile so se. To dejstvo pa je čisto razumljivo, če ga presojamo z ozirom na vseobse ekonomsko nazadovanje, ki ga je povzročil svetovni polom, posebej še v krogih onih, ki so v letih pred svetovno vojno bili večinski krog odjemalcev na knjižnem in (da se adekvatneje izrazim) specialno na knjižnem trgu.

Posamezne književne vrste so ali uspele ali propadle na knjižnem sejmju po že starem pravilu naše dobe. Največ je publika kupovala novele, mnogo manj roman, dočim sta pesem in esej ostala daleč zadaj. Največ je bilo prodane »Književne zadruge« radi dobre izbire del, lične zunanosti in nizkih cen. Posebno njena serijska zbirka »Zabavnik« je prodala.

Ob koncu omenjam, da naši največji založniki pripravljajo za jesen široko zasnovani vseh obli (po celi državi) knjižni sejem. V zvezi z njim se bo v Belgradu priredila razstava knjig, ki je bila sicer zamišljena že za prvi sejem, ali je ni bilo mogoče v tako kratkem roku uspešno organizirati.

»Ruski arhiv«, ki ga izdaja belgradski »Zemgor«, je zelo spoštovana periodična revija, katere namen je seznanjati Jugoslavijo z Rusijo. Prav te dni pa je isti »Zemgor« izdal obsežen almanah »Jugoslavije« (340 strani časopisnega formata), ki je iz čisto tehniških razlogov izšel v Parizu in ne pri nas. Uredil ga je poznani ruski emigracijski kritik Mark Slonim. Aktualnost zbornika so predvsem uspehi, na ruščino preloženi članki naših prvih kulturno-znanstvenih delavcev. Sodelujejo Slovenci, Hrvatje, Srbi in Bolgari, torej vsi Južnoslovani. Omenjam naslednje sestavke: »Nastajanje jug. države« (D. Lončarevič), »Iz zgodovine Južnoslovane« (dr. V. Corović), »Geografski položaj Jugoslavije« (dr. B. Milojevič), »Hrvatje in Madžari pred letom 1918.« (dr. F. Šišić), »Prebivalstvo Jugoslavije« (dr. L. Kostić), »Slovanska filozofska kultura« (dr. Vošnjak), »Etnologija Južnih Slovanov« (dr. Tih. Dordevič), »Srbska srednjeveška umetnost« (dr. M. Vasić), »Vojaške zveze in odnosi Srbije in Rusije« (V. Maksimović), »Slovanstvo in Južnoslovani« (dr. M. Prelog). Bolgar Krsta Todorov pa je napisal razpravo »Evolucija odnosov med Jugoslavijo in Bolgarijo«. Knjigi je pridejana karta naše države. Omenjam, da je to le prvi pomembni zbornik s tem imenom in da bodo v intervalu od po nekaj mesecev sledili drugi. Zeleti bi bilo, ko bi se vdrugo oglasilo več Slovencev (sedaj le dr. Vošnjak) s par specialnimi razpravami o naši zemlji, kulturi in umetnosti. (Bi jih morali prireditelji povabiti. — Opomba urednika.) Verjemite mi, da se izdalec periferijska Slovenija manj jaso in površno vidi. Posebej še zato, ker se Srbohrvaški javni delavci manj brigajo za nas ko pa mi za Srbohrvače. (Zalibog. — Opomba urednika.)

Letošnji belgradski gledališki sezone je zaključil v »Menež« Molière z »George Dandinom«. Turneje belgradski igralci nimajo v zamisli. Pač na bodo odšli v razna letovišča na odpočitek. Pravkar je izšla julijaska številka »Života i rada«. Prinaša sledeče zanimivosti: »Naši književni listovci« (konec M. Rajić), »Ada Negri« (A. Petrović), »Naši najnoviji putopisci« (M. Pešić), S. Pandurovič govori o drugi knjigi »Filozofskih fragmentov« Ks. Atanasijeve, Jela Spiridonovič-Savić pa začenja razpravo o ženah-mislilikih. Sinija Kordić nadaljuje obsežni roman »Neobičajni svet«.

Dr. D. Smiljković je publiciral knjigo zapiškov iz svetovne vojne z naslovom »Doput«.

Letošnje Demetrovo nagrado je dobil režiser

zagrebškega gledališča Tito Strozzi za dramsko delo »Na stublinc«.

»Pedagoška knjižnica« prinaša v 59. zv. prevod znanega Hendrichovega dela »Pedagoški sistem in šolska reforma Giovanni Gentileja«. Urednik subotičkega »Književnega severa« Mitroje V. Knežević je zbral v knjigi »Pozivi iz doline« svoje najboljše pesmi iz razdobja 1915—1930. in jih le dni izdal.

Pred leti je Belgrad imel daleč več književnih revij in časopisov kot jih ima danes. Te dni se pa zopet snuje neki krog nezadovoljnejšev, ki nameravajo za oktobrom začeti z izdajanjem novega književnega lista »Stožer«. Orientacijsko bo, kakor sedaj izjavljajo, list širokogruden. Sodelovali bodo tudi bolgarski književniki. Obenem pa podarjajo, da bo služil kot nekaj kompromisni prehod med »starimi in mladimi«.

Prvojuljski zvezek »Srps. Knj. Glasnik« prinaša: pet člankov o nedavno umrlem akademiku Ljubli Stojanoviću (Ljuba Davidović, Jovan Zujović, Jaska Prodanović, dr. A. Belić, dr. V. Veljković), potpisne vitse Milana Grola, Desanke Maksimović, Todorana Manojlovića, Nika Bartulovića, Gustava Krkleca in Ranka Mladenovića o nedavni turneji belgradskih književnikov po Dalmaciji. Drugih posebnosti ta zvezek nima.

»Narodna knjižnica«, ki le dni razpošilja že svoje deseto kolo knjig, je zelo popravila tehnično stran svojih izdaj. V desetem kolu so prevedeni: Unamuno, Fontane, Katajev in Praga in izvirni Aleksander Ilić (roman »Glavne činice«).

Belgrad, 6. jul. 1930.

Tone P.

Simak-Pešek: Zgodovina čehoslovaškega naroda. Iz francosčine prevedel Janko Orožen. Založila Umetniška propaganda v Ljubljani. Str. 115. Pričujoče delce, napisano za Francoze v svrhu hitrega pregleda zgodovine Čehoslovakov, bo tudi pri nas prav dobro služilo, saj se nimamo na našem knjižnem trgu ničesar sličnega. Obravnava predvsem politično zgodovino, kulturno in socialno pa le mimogrede. Pisano je delce v splošnem precej objektivno, le pri poglavju o reformaciji se z vsem seveda ne bomo strinjali, kajti odstavki o Husu i dr. se pač ne krijejo povsem z objektivno zgodovinsko resnico. Prevod je pa jako slab in okoren tako da ga človek bere ponekod naravnost težko in nevoljen.

D. Godra: Brez doma... Od prevrta do evakuacije Hrvatskog Primorja. (Historijski fragmenti.) Sušak 1930. Str. 110. Skoro dveletna okupacija našega Primorja po Italijanih bo gotovo ostala nepozabna sedanjemu rodu. Zapustila je povsod najslabše spomine, ki so zato sami tudi najefektnjša propaganda proti njihovim imperijalističnim stremljenjem na našo jadransko obalo. To delce ne nudi sicer »historičnih fragmentov« v znanstvenem smislu, pač pa niz lepo in prepričljivo pisanih slik iz dobe okupacije, ob katerih imamo nehotno vedno pred očmi rojake, ki te okupacije še vedno niso rešeni.

Sport

Redni občni zbor ASK Primorja

Letošnji občni zbor enega največjih naših športnih društev, Akademskega športnega kluba Primorje, je bil nepričakovano dobro obiskan. Poset daje upanje, da uvideva tudi najširše članstvo potrebo najožjega sodelovanja s klubovo upravo, ki rabi vedno pomoč v svojem nesebičnem delovanju za fizično in moralno krepitev naše mladine.

Predsednik kluba nač. v pok. g. Ivan Sancin je otvoril občni zbor in se zahvalil članstvu za obilen obisk, se spomnil umrlega bivšega vel. župana g. Vodopivca, ki je na svojem viškem položaju pokazal veliko umevanja in razumevanja za stremenje kluba, članstvo je zaklical: Slava mu! G. predsednik se je zahvalil banu g. ing. Šernecu za podpore s strani banovine, nadalje županu g. dr. Pucu, gospej dr. Baltičevi, Klubu Primorje in vsemu časopisju, ki je nudilo klubu dragoceno pomoč. G. predsednik se je zahvalil vsem v klubu, ki so požrtvovalno delovali, aktivnemu in ostalemu članstvu ter posebno nogometnemu trenerju g. dr.

Z. Buljeviću, ki se je neobičajno veliko trudil brez vsakega sebičnega namena in težkih razmerah za dvig nogometnega sporta.

Za poročilo predsednika je podal pregledno tajniško poročilo g. Cek. Poročilo omenja, da je trajala doba sedanjega odbora nad leto dni in bi se moral občni zbor vršiti veliko prej. Ker pa je bilo v interesu kluba, da se ne prekine započeto delo v nekaterih za klub izredno važnih zadevah, se je zavleklo sklicanje zbora na današnji dan. Klub obstoja nad 10 let in je dosedanje vodstvo kluba pripravilo vse za event. proslavo tega mejnika. Za tem je prešel tajnik na poročanje o uspehih kluba. Vse sekcije so se živahno gibale ter dosegle na domačih in tujih tleh zadovoljive in častne rezultate. Lahkotletski so ohranili suverenost v prvenstvu in izvedli mnogo tekmovalni. Plavalna sekcija resno stremi za tem, da izpopolni vrzeli, ki so nastale vsled odhoda mnogih starejših tekmovalcev. Zelo veliko je število tekem, ki jih je odigrala nogometna sekcija, ki je med drugim dosegla izredne uspehe v Belgradu v boju z najboljšima kluboma v državi, BSK in Jugoslavijo. Nogometna sekcija je odigrala 81 javnih tekem, od teh 30 prvenstvenih v podsavetu, 2 prvenstveni v državnem prvenstvu, 4 pokalne in 45 prijateljskih. Doseženih je bilo 45 zmag, neodločenih je ostalo 13 tekem, a 23 je bilo izgubljenih.

Plavalna sekcija, ki šteje 91 verificiranih plavalcev, se je udeležila naslednjih prireditvev: za podzvezno prvenstvo, kjer je zasedla drugo mesto in dosegla 386 točk, za zvezno prvenstvo, kjer se je plasirala na peto mesto s 61 točkami, dvomatcha s Karlovačkim SK, dvomatcha s Gradjskim SK, oba iz Karlovca, srednješolskega meetinga.

Glede pozicije lahkotletske sekcije je že omenjeno. Lahkotletska sekcija se je udeležila prireditvev v Ptuj, meetinga SK Železničar v Mariboru, tekmovalja za Shellov pokal in ostalih stafetnih tekmovalj v Ljubljani ter je priredila že tradicionalni tek Ujedinjenja na dan 1. decembra.

Blagajniško poročilo, ki ga je podal g. Vidic, izkazuje klubskih dohodkov 270.603.33 Din, izdatkov 270.565.83. Skupnega denarnega prometa je bilo 541.169.16 Din.

Po poročilu revizorjev in podanem absolutoriju staremu odboru se je prešlo na volitev novega odbora. Izvoljeni so bili za bodoče poslovno leto: za predsednika g. nač. Sancin I., za podpredsednike gg.: insp. A. Zajc, dr. Šmalc, univerzitetni sekretar, odvetnik dr. I. Gruđen, šef rač. odseka dir. drž. žel. K. Zupanec; za I. tajnika dr. Z. Buljević, II. tajnika dr. R. Kovski, blaginika I. ravnatelj Šetina, blaginika II. C. Vidic, za odbornike gg. Omar Čustović, direktor Anglo-Jugosl. petr. družbe, Vladimir Pajalić, podravnatelj Jugobanke, Drag. Kneif, ravnatelj zav. Vardar, prof. Eg. Čeh, dr. J. Čeh, veter. svetnik, ing. Br. Gombač, arh. I. Spincić, ing. T. Šramel, T. Tomšić, ing. I. Medved, ing. V. Bedjanić, dr. I. Dovgan, M. Ribar, uradnik Narodne banke. Za načelnike sekcij so bili po izvolitvi sekcijških odborov potrjeni gg.: za nogometno N. Buljević, za lahkotletsko geom. M. Černe, za plavalno dr. Marc Pavel. Za ostale sekcije se bo načelnike naknadno potrdilo.

Sledile so slučajnosti, nakar je predsednik lepo uspel občni zbor zaključiti z nado, da se bodo vsi poprijeli dela v blagor vseh, predvsem mladine, ki je stebel države in katero mora vzdrževati in v potrebi za njo žrtvovati.

RAZNE SPORTNE VESTI

Zagrebaški Hašk je zaprosil JNZ, da odgodi tekmo s Slavijo iz Osijeka. To pa zaradi tega, ker ima Hašk več igralcev ranjenih, mesto njih pa nobene rezerve. Mislimo, da JNZ tej malo čudni prošnji ne bo ugodil.

Naša nogometna reprezentanca je prispela v Montevideo, kjer je sedaj zbranih 11 državnih reprezentanc. Največ izgledov na zmago ima Uruguay ali pa Argentina.

Na kongresu komiteja za izvedbo tekem za balkanski pokal, ki se je vršil v Soliju, sta bila izvoljena v odbor kot tajnik na mesto dr. Ribolija dr. Andrejevič in Oktav Lukido kot predsednik. Ker Grška ne bo več sodelovala v teh tekmah, se je sklenilo povabiti Turčijo.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Danes, v četrtek ob 20.30 važna seja načelstva v kavarni »Evropac«.

Nogomet »tujini

Prvenstvo v Italiji — končano. Zadnje prvenstvene borbe niso prinesle kake izpremembe za prva moštva nacionalne lige A oddelka, kajti vrstni red je ostal isti, čeprav so bili rezultati nepričakovani. Vodeča Ambrosiana je morala z 2:0 kloniti napram izvrstno razpoloženi Modeni. Nasprotno pa je z istim rezultatom zmagala Genova nad Milano. Tudi Juventus si je priboril dve točki z zmago nad Lazio (3:1), dočim je četrti plasirani Torino z 1:0 odšel poražen z igrišča po ambiciozni Pro Patria. — Končno stanje letošnje italijanske prvenstvene sezone je sledeče: Prvak Italije je Ambrosiana s 50 točkami iz 34 iger. Sledi ji Genova z 48 točkami. Ta dva kluba bosta zastopala Italijo tudi pri tekmah za srednjeevropski pokal. Na tretjem mestu pa je včasih tako slavni Juventus s 45 točkami. Malokdo je pričakoval nazadovanja tega moštva, ki je zletelom prvenstvene sezone stalo vedno na vodilnem mestu. V zadnjih tednih pa je Juventus precej popustil in umaknil se je moral sveži Ambrosiani ter rutinirani Genovi. Torino pa je z 39 točkami zasedel četrto mesto. Ti štirje klubi so dosegli v prvenstvu največ uspeha. — Omenimo naj tudi tržaško Triestino, ki je ostala koncem koncev na 15. mestu, čeprav ji je že grozilo zadnje mesto v prvenstveni tabeli.

S tem je tudi v Italiji zaključena prvenstvena sezona, ki je trajala, če primerjamo z drugimi večjimi evropskimi državami, zelo dolgo.

Iz službenih objav

Razglasi sodišče: Pri podpisnem sodišču bo dne 20. avgusta 1930 v sobi št. 3 dražba nastopnih nepremičnin: 1. ob poldevetih: Zemljiška knjiga Sela, vl. št. 211, 384 in 677. Cenilna vrednost: 15.020 Din. 2. ob pol 10: Zemljiška knjiga Suhor, vl. št. 286, 297 in 299. Cenilna vrednost: 5459 Din. 3. Ob pol 11: Zemljiška knjiga Suhor, vl. št. 120. Cenilna vrednost: 57.105.14 Din. Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je na bil na uradni deski tega sodišča. — Okrajno sodišče v Kočevju.

Sklep. Izvršila stvar Kočevarja Matije, posestnika iz Gabra št. 2, ki ga zastopa odvetnik Pretnar Slavko v Metliki, zoper Vidic Alojzijo in Vidic Josipa, posestnika v Vrčicah št. 5, radi 5550 Din. Dražbeni narok, razpis na 29. julija 1930 ob enajstih, se uradoma preklicuje, ker je tožeča stranka stavila predlog na dopolnitev dražbenih pogojev. — Okrajno sodišče v Metliki.

Vpis v trgovinski register. Trgovska agencija »Anglimport« družba z o. z. v Ljubljani. Obratni predmet: Trgovska uvozna agencija, zlasti uvoz angleškega manufakturnega blaga. Glavnica: 10.000 Din. — Josef Tscheligi. Weinhandlung Bier- und Brandweinerzeugung v Mariboru. Besedilno firme odsej: Josip Tscheligi, trgovina z vinom, pivovarna in žganjarna Jožef Tscheligi. Weinhandlung, Bier- und Brandweinerzeugung. — Josip Orng v Ptuj. Obratni predmet odsej: trgovina z mesanim blagom in deželni pridelitki, parna pekarna in veletrgovina z vinom in sadjem. — Železarna in livarna A. Pogačnik. Ruše. Vpis obratnega predmeta in domicila imetnika v nemškem jeziku se izpremeni v slovenski jezik in se glasi odsej: Obratni predmet: Tvorilniško izdelovanje sekir, krampov, kladiv in sličnega orodja. Imetnik: Hinko Pogačnik. Ruše. — Izbrisale so se nastopne firme: Jovanović-Černe, Jesenice. Radi opustitve obrata. — Jugoslavenska industrija ulja i boja, dionično društvo v Ljubljani v likvidaciji. Radi končne likvidacije. — Jos. Lenčec, Ljubljana. Radi opustitve trgovine.

Poravnalni oklic. Uvedba poravnalnega postopanja o imovini dolžnika tvrdke Josipa Martinec, veletrgovina v Mariboru. Gospoška ulica, registrovana pod firmo Jos. Martinec v Mariboru. Poravnalni sodnik Pečnik Franc, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru; poravnalni upravitelj: dr. Fero Müller, advokat v Mariboru. Narok za sklepanje poravnave dne 15. septembra 1930 ob 9. Rok za oglašitev do 10. septembra 1930.

Julij Cesar
major v pokoju

Mimi vdova Krajnc roj. Božičnik
sta se poročila

v cerkvi na blejskem otoku

Bled—Ljubljana, Gosposvetska 12 9. julija 1930

Gramofonisti!!

Vsa popravila na Vaših aparatih, čiščenje in mazanje istih izvršimo v naši specialni delavnici za mehaniko. Izvršimo tudi vsa v precizno mehaniko spadajoča dela točno in ceno. Rezanje zobnih koles. Nadomestne, posamezne dele k različnim gramofonom in najfinejše igle vseh vrst vedno v zalogi. Največja zaloga prvovrstnih aparatov in najnovejših električno posnetih plošč.

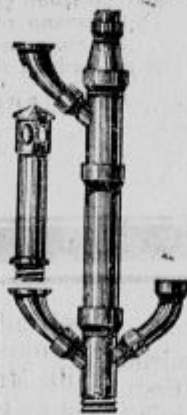
»GRAMOFON« A. RASBERGER, Ljubljana, Miklošičeva cesta 54. Ceniki zastoj. Tvorliška zaloga. Ceniki zastoj.

Vinotoč

v Štajerski hranilnici v Košakih — Pekel
otvorjen!

Kvalitetna vina po nizkih cenah!

Pridobivajte novih naročnikov!

Cevi iz kamenine

Ia češko blago

cevi betonske

domači strojni izdelek

stopnice

kopalne bane

in vsi cementni izdelki.

Vedno velika zaloga.

J. Cihlár, Ljubljana
Dunajska cesta 69.

Dvokolesa

teža od 7 kg naprej

na lažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najprostejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji pneumatica, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko. »TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

Zahvala

Ob priliki izgube našega iskreno ljubljenega soproga, atka, brata, strica, svaka in nečaka, gospoda

Jože Flerina

mesarja in posestnika

se ne morem vsakemu posebej zahvaliti za izraze sožalja, poklonitev cvetja in vencev kakor tudi zdravnikom in preč. duhovščini, gasilni godbi, Sokolu, pevcem in vsem njegovim prijateljem, ki so ga spremlili v tako častnem številu na njegovi zadnji poti. Vsem skupaj najpriskrnejša hvala.

Mengeš, 9. julija 1930.

Gabrijela Flerin, soproga.

Svojim cenj. strankam, kakor tudi p. n. občinstvu ljudno naznanjam, da bom podjetje, vodeno dosedaj v Ptuj, Ormoška cesta 12, pod firmo

A. Treo & M. Macun

stavbno podjetje

vodil od 1. julija t. l. dalje neizpremenjeno sam in prosim, da se mi še nadalje izkazuje zaupanje kakor dosedaj.

Razni stavbni material (cementne cevi, betonski stebri i. dr.) vedno na zalogi.

A. Treo, stavbno podjetje.
Ptuj, Ormoška c. 12.

V trgov. poslih več

v najboljši moški dobi, reprezentativen, soliden, poln volje do dela, s potrebno garancijo, želim prevzeti generalno zastopstvo za Bosno in Hercegovino ter Dalmacijo od solventnih trgovskih tvrdk in tvornic. Ponudbe poslati na upravo lista pod sifro »Podjetje« št. 7775.

Kitničarke (modistin'e) pozor!

Specijalna trgovina za vse vrste modernih kitničarskih (modnih) potrebščin je

David Wiesel, Zagreb, Jelačičev trg št. 28

ZASTOPNIKA

vojaščine prostega, agilnega, z izredno dobrimi proviz. dohodki išče svetovno podjetje za mesto Ljubljano. Obisk strank. Ponudbe pod »S« na upr.

ANTONYD

jugoslovaškega izvora neuničljiva nestrupena pri uporabi

štirikrat izdatnejša dvakrat cenejša kakor minij

najboljša najekonomičnejša

ZAŠČITNA BARVA PROTI RJI

RUDARSKA ZDRUŽBA TROJANA

Dunajska cesta 1/IV. — LJUBLJANA

JE V PRODAJI;

A. Keber, Ljubljana, Marijin trg 2; Fr. Berjak, Kranj; Udovič & Lampe, Novo mesto; Ed. Povalej, Maribor, Mejska 29; Iv. Segar, agencija, Murska Sobota.

Stavbni les

deske za obijanje stropov i. t. d.

Trd, parjen bukov, hrastov in javorov les

več let naravno sušen; parkete iz slavnega lesa in domačega hrasta (eventualno se tudi poklada) — ima stalno v zalogi po zelo ugodnih cenah tvrdka

REMEC - CO.

LJUBLJANA, Kersnikova ulica 7.

Dostavlja se v Ljubljano in okolico na lice mesta.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstilo se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Držav. razredna loterija

Poročilo iz kolekture Ant. Golež,

Maribor, Aleksandrova cesta 42. — Zrebanje I. razreda 20. kola prvi dan, dne 8. julija 1930. Izžrebani so bili sledeči dobitki (za event. tiskovne pogoške se ne odgovarja).

Premijo 200.000 Din št. 44.655.
80.000 Din št. 87.486.
60.000 Din št. 87.294.
40.000 Din št. 35.645.
30.000 Din št. 86.568.
20.000 Din št. 50.500.
10.000 Din št. 72.108, 97.748.
7.000 Din št. 17.767, 7507, 96.389.

Prihodnje zrebanje 7. avgusta t. l.

Službe iščejo

Prodajalka
išče mesto v trgovini mešanega blaga. Gre tudi na deželo. Naslov in oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 7797.

Gospodinja
v župnišču, poštena, srednjih let, išče službo. — H. Roš, Mirna, Dolenjsko

Vdova
uradnika, srednjih let, ki zna dobro kuhati, išče mesto gospodinjice za 1. ali 15. avgust. Gre tudi v župnišče ali k samostojnemu gospodu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7782.

Zasluzek

Zastopnik!
Oddamo še nekaj podeželskih zastopstev. Le zmožni in agilni gospodje, ki bi se intenzivno pečali s prodajo naših prvovrstnih gramofonov in plošč in različnimi drugimi novostmi, naj pošljejo svoje ponudbe na trdiko »Gramofon« A. Rasberger, Ljubljana, Miklošičeva 34.

Službo dode

Učenko
sprejme trgovina z živili. Ponudbe pošljite na upravo »Slovenca« pod šifro »V domači oskrbi« 7800.

Vajenec
za krznarsko obrt — se sprejme. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 7793.

Lesna trdnica na deželi išče

PISARNIŠKO MOČ
z daljšo prakso, v lesni stroki in znanjem knjigovodstva. Ponudbe pod »Stalno mesto« na upravo lista št. 7758.

Razpis!
Županstvo občine Senovo pri Rajhenburgu razpisuje službo občinskega tajnika. Prosilci morajo imeti predpisano kvalifikacijo ter naj pošljejo svoje ponudbe z zahtevo prejemkov do 20. julija 1930 Županstvu občine Senovo pri Rajhenburgu. Nastop službe takoj. — Senovo, 8. julija 1930. — Mirt Alojz, župan.

Za jugoslovanski patent št. 3568 od 1. marca 1925 na:

»Postopek za industrijsko izdelavo in ekstrakcijo dušikovih izdelkov in mastnih tvarin, vporabnih za izdelke živalskega izvora, posebno za ribe«

(»Verfahren zur industriellen Herstellung und Extraction von Stickstoffprodukten und fetten Stoffen, verwendbar für Produkte animalischen Ursprunges, insbesondere für Fische«) — se iščejo kupci ali odjemalci licenc. — Cenj. ponudbe na: Ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2.

Oglas

Nabava strojne naprave za električne centrale državnih rudnikov v Brezi, Ugljeviku, Velenju in Vrtniku.

Licitacija za navedeno nabavo, objavljena v »Službenih novinah« št. 110 z dne 16. maja i št. 136 in 137 z dne 19. in 20. junija za 15. julij, se preloži v smislu rešitve gospoda ministra za šume in rudnike P. br. 9849 z dne 26. junija 1930 za dan 18. avgusta 1930.

Iz pisarne oddelka za rudarstvo ministrstva za šume in rudnike, Beograd 9849/30.

Rumeni gusarji

(Sodobna zgodba.)

Tatarjev čoln je privozil jako blizu in je svoj tek spremenil le toliko, da bi prišel Bantamu vstric. Kot blisk se je Mihaelu posvetila misel, da utegne Tatar ali pa kdo njegovih ljudi skočiti v njegov čoln, ko bosta skupaj bok ob boku. Tisti hip pa je že tudi pritisknil na krmilo in zmanjšal brzino. Čoln zasledovalca je šinil mimo. Prav tedaj pa je Mihael obenem zaslišal, kako je počil revolver in je žvižgnila krogla samo za palec mimo ušesa.

»No, zdaj pa vemo, pri čem smo,« pravi Mihael razdražen, »Čeng, dobro se primite! Eh Sang, imejte kavelj pripravljen!«

Berezina — to ime je videl napisano na lanšini krmi — je za nekaj dolžin zletela naprej, zdaj pa se je začela v krogu obračati, kakor bi hotela Bantamu odrezati pot, ali pa mu vsaj približati svojo posadko toliko, da bi ga mogla doseči. Mihael pa je imel nekaj, kar mu je več kot enkrat prav prišlo: znal je namreč položaj bliskoma presoditi. Tudi zdaj se je takoj odločil, kaj bo storil.

Krepko je prijel za krmilo, pogljal z vso brzino ter se zapodil naravnost proti krožeči Berezini. Preden se je Budžak mogel tek spremeniti, je bil Bantam že pri njem. Njegov rilec je treščil Berezini naravnost v sredo boka. Strašno je zaropotalo, silen sunek je Mihaela vrgel preko motorja, nato pa je Bantam odletel. Na Berezini pa je posadka divje kričala in klela, ker jih je nenadni udarec zmetel po tleh kar enega vrh drugega.

Dekle

se sprejme za hišna in domača dela. Znati mora kuhati. Ivan Šimenc, Se-lenburgova 1.

Pouk

Šoferska šola
I. oblast. konc. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugovavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Šivilje in krojačii

Tečaj za prikrjevanje damskih oblačil se prične 1. do 15., moških oblačil od 16. do 30. vsak mesec. Zahtevajte naznana (prospekte) in cenik za krojne vzorce. Lastnik staroznane strokovne šole Teodor Kunc, Ljubljana, Jurčičev trg 2-1.

Stanovanja

Stanovanje
3-4 sob s pritliklinami išče za avgust mirna stranka treh oseb. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Nujno«.

Dve lepi stanovanji
letoviščarski, ob Sori, se odda. Autobusna in železniška postaja. Naslov v upravi pod 7750.

V Stožicah
ali ob Dunajski cesti — iščem za avgust eno- ali dvosobno stanovanje s pritliklinami. Ponudbe na upravo pod št. »48/7801«.

Kupimo

Vsakovrstno **zlato kovanje** po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

TUDI ZA VAS

Je izredne važnosti, da stalno zasledujete gospodarska in druga poročila v dnevniku »Slovenca« in pregledate tudi njegov oglasni del. Trgovcu in obrtniku, pa tudi poljedelcu je najboljši svetovalec »Slovenec«. Naroča se pri upravi v Ljubljani ali pri njenih podružnicah in zastopstvih

Posestva

Velik sadni vrt
kot parcele naprodaj. — Streliška 33.

Hiša s pekarijo
v zelo prometnem trgu in ob železnici, se ugodno proda. Vprašati pri Društvu posestnikov — Ljubljana, Salendrova 6.

Nasvete za nove gradbe

načrte, proračune in nadzorstva izvršuje po zmeri ceni gradbena in arhitektonična inženjerska pisarna Tehnični biro »Tehna« v Ljubljani — Mestni trg 25/L.

Prodamo

20 pisalnih strojev sistema: »Underwood«, »Smith & Bros«, »Remington«, »Ideal« itd. — se poceni oddajo. Trdnika Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 21-61.

Drva, odpadki

od žag se dobijo v vsaki količini pri trdniki Ivan Šiška, tovarna parket v Metelkovi ul. 4. Tel. 2244

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. — Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnjo uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ilija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28-20.

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in žagan les. ladijska tla ceno oddaja — Fran Suštar, Dolenjska cesta. Telefon 2424

Mrtvaški voz

fino izdelan, zelo pripraven za kako občno ali gasilno društvo, se proda pri: Janko Černe, sedlar, Ig.

Kanarčke

2 samca harcerja in babilo s kletko, ter gramofon s 7 ploščami, boljše vrste, za 1000 Din, proda Ivan Perdan, Bežigrad, Kobariška 56.

Kmetovalec in obrtnik!

Če rabiš moter, dobiš svetovnoznani Lister bencinski moter za nizko ceno pri trdniki Fr. Stupica, založba poljedelskih strojev, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Gostilničarji, pozor!

Pristne domače in ogrske salame

kakor tudi najfinejši, polnemodolski in polnomasten trapistovski SIR nudi delikatesna trgovina I. Buzzolini, Ljubljana Lingarjeva ulica, za škofijo — (zajutrkovalnica). Na debelo. Na drobno.

Reform

steklenice za vkuhanje sadja in povrtnin se odlikujejo s popolno zanesljivostjo in nizko ceno. Zaloga za Jugoslavijo: Lovro Petovar, Ivanjkovci. Ceniki na razpolago.

Tvrdba A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24, nudi najceneje vse vrste pšenično moko in druge mlevske izdelke.

Zahtevajte cenik!

Kmetovalci!

Mlatilnice, motorje, Deering-kosilnice, pakelne, mline za grozdje in sadje, slamoreznice, vrtila, drobilce za gramoz in vse druge gospodarske stroje ima vedno na zalogi — Fr. Stupica, trgovina z železnino, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Da uničite

molje, muhe, stenice, komarje, in ostali mrčes ter njihova jajca uporabljajte

Fly-Tox

(Flaj-Tox)

Siguren učinek! Prijeten duh! Ne maže obleke in ne perila!

Dobiva se povsod

Zahtevajte izvirni višnjevi zavoj s francoskim napisom

Zastopstvo za Slovenijo

Dr. A. KANSKY

kemična tovarna

Ljubljana

Krekov trg 7

Kopalne banje

klozete, liake in vso železnino dobite v trgovini Fr. Stupica, trgovina z železnino, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Autotaksi M. Hočevar

Novo mesto-Kandija

Telefon št. 18

MARIJA OBMAN

dne 8. julija po težki bolezni mirno v Gospodu zaspala. Pogreb blage pokojnice se bo vršil v četrtek ob 5 popoldne iz mrtvašnice Splošne bolnice na Magdalensko pokopališče. Svojo odbornico bomo ohranile v najboljšem spominu, da bomo molile zanjo. Maribor, dne 9. julija 1930.

ODBOR KRŠČANSKE ŽENSKÉ ZVEZE.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega iskreno ljubljenega soproga, atka, sina, brata, strica in svaka, gospoda

ANTONA JUSTINA

tovarnarja

se zahvaljujem najiskrenejše vsem darovalcem cvetja in vencev ter vsem tistim, ki so nas tolažili v teh težkih dneh. Posebno zahvalo moram izreči gg. zdravnikom, čč. duhovščini, čč. sestram usmiljenkam, dragim mi prijateljem lovcem, pevcom, Zadrugi kovinskih obrtov, Zadrugi konces. elektrotehnikov, sorojakom z ljube mu Gorenjske ter vsem prijateljem in znancem, ki so ga v tako častnem številu spremili na njegovi poslednji poti. Ohranimo pokojnika v neizbrisnem spominu. Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 12. t. m. ob pol sedmih zjutraj v cerkvi sv. Antona na Viču. Ljubljana-Vič, dne 10. julija 1930.

Marija Justin, soproga.

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslav. knjigarn. Ljubljana: 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE, 30 Din, vez. 42 Din. — 30. zvezek: Stenik, IZPOD GOLICE, 30 Din, vez. 42 Din. — 31. zvezek: Conan, IZPOD GOLICE, 30 Din, vez. 42 Din. — 32. zvezek: Reimlich, ZAGORSKI ZVONOVI, Roman (s slikami), 24 Din, vez. 32 Din. — 33. zvezek: Bridges, NA POMOC, 30 Din, vez. 42 Din. — 34. zvezek: Cirkovski, CIRKUSKI OTROK, 28 Din, vez. 40 Din. — 35. zvezek: Brackel, IZPOD GOLICE, 30 Din, vez. 42 Din.

11. Piščalka.

Mihael je znal k sreči v zadregi ohraniti mirno kri in jasno glavo. Bil je tudi v toliko na boljšem, ker se je namenoma zaletel v sovražnika, ta pa je bil popolnoma nepripravljen; da je namreč Budžak njegov sovražnik, o tem ni bilo nobenega dvoma več. Zmeda, ki je nastala med posadko Berezino, mu je dala baš še toliko časa, da se je izognil krogli, ki mu je bila namenjena.

Takoj potem, ko je treščil v Berezino, je Mihael svoj čoln obrnil in bežal od Berezine, na kateri je motor naenkrat odpovedal. Še dobro, da se je pravčasno preokrenil, kajti kakor hitro si je Tatar nekoliko opomogel, je začel iz repetirke streljati in je streljal kar naprej, dokler ni bil naboj prazen. Nekaj krogel je zadelo v Bantam, vendar pa niso nikogar ranile.

Ko se je čoln nekoliko oddaljil, je Mihael zagledal v lepo pobarvanem boku Berezine razdrapano luknjo, ki je segala kak čevljev visoko nad vodo. Da pa sega luknja tudi še pod vodo, je lahko spoznal iz mrzličnega kretanja Budžaka in njegovih ljudi. V kabini so delali na vse kriplje; očitno so poskušali ustaviti vdirajočo vodo. Tedaj pa skoči Čeng proti prednjemu delu Bantama.

»Imamo hude poškodbe?« vpraša Mihael.

»Nekaj otisk in prask in pa nekaj iveri na rilcu; nič opasnega.«

»Izvrstno! Ni se nam torej treba ničesar bati, zato jo kar pobrišimo!«

Da bi morda sovražniku pomagal, ni bilo potrebno. Saj je imel še dinga, morje je bilo mirno, kake

pol milje daleč na levi pa je bil tudi otoček; če bi luknje ne mogli zamašiti, bi se vkljub temu lahko rešili. Mrak je bil vedno gostejši in Mihael je spoznal, da se ne sme kar nič obotavljati, ako se hoče sovražniku izogniti in poiskati za noč varno pristanišče.

Družbi si nista ničesar več povedali. Mihael je plul s polovično brzino, napravil okoli poškodovane Berezine velik ovinek ter ji prejel kakor v eni uri izginil izpred oči.

»Prav ste povedali, Čeng,« pravi zdaj Mihael. »Budžak je imel slabe namene. Toda zakaj pa, za božjo voljo? Zdi se mi popolnoma nerazumljivo!«

»Gotovo mora imeti svoje vzroke, ker hoče vaše potovanje na vsak način preprečiti,« reče Čeng.

»Seveda. Toda kateri so ti vzroki? Brez dvoma morajo biti jako važni, ker nas je napadel. Kaj bi neki storil, ako bi prišel k nam na krov, s čimer nam je grozil? Njegovo vedenje je močno podobno vedenju gusarjev. In kdo ve, če ni prav ta misel prava? Mogoče je v zvezi z gusarji, ki so napadli Anabelo? Pa vendar tega skoraj ni mogoče misliti, saj bi se potem ne smel v Makau nikoli več prikazati!«

»Razen ako bi bil poskrbel za to, da se vi tam nič več ne prikazete!«

Mihael je molčal. Nova luč je obvestila Budžakovo dejanje in Mihaelu pokazala, da ima opraviti z jako drznim in odločnim sovražnikom. Premišljeval je, ali ne bi bilo najbolj pametno, da se nemudoma vrne v Makao, stopi v zvezo s Hong Kongom ter izposluje, da topovski čoln takoj odrine.

(Dalje prihodnjič.)